

ประชุมหนังสือเก่า
ภาคที่ ๒

หม่อมเจ้าชายภักดีนารถ ม.ช, ม.ส.ม, ท.จ.ว, ร.ม.ป.ร. &
พิมพ์แจกในงานปลงศพสนองคุณหม่อมบาง หม่อมมารดา
ชั้นโรงอุทิศ
พ.ศ. ๒๕๕๘

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ไทย ผลิตพานยศเส

คำนำ

หม่อมเจ้าชัยภักตินารธ ในพระเจ้าบรมวงศ์เธอชั้น ๔ กรม
หมื่นวิเศษนารธนิภาธร จะทำการปลงศพสนองคุณหม่อมบาง
หม่อมมารดา ปรารถนาจะพิมพ์หนังสือแจกในงานศพ มาหา
ข้าพเจ้าช่วยการเลือกเรื่องหนังสือที่จะพิมพ์ หม่อมเจ้าชัยภักติ
นารธ เป็นกรรมการหอพระสมุดวชิรญาณ แลได้เอาพระไทยใส่
รวบรวมนหนังสือเก่า ๆ มาช้านาน คำริที่ว่าหนังสือซึ่งขบถพิศัยได้
แต่งไว้แต่ก่อน อันเป็นหนังสือแต่งดี แต่เป็นเรื่องสั้น ๆ ไม่
พอที่จะพิมพ์เป็นเล่มโดยลำพังเรื่องนั้น ๆ มีอยู่มาก ยิ่งหนังสือ
เก่าที่เป็นเรื่องยาวบ้าง สั้นบ้าง แต่ต้นฉบับเป็นอันตราหายสูญไป
เสียตอนหนึ่งสองตอน เป็นหนังสือแต่งดี แต่มีฉบับอยู่ไม่จบเรื่อง
หนังสือจำพวกนกขี้มีอยู่มาก หนังสือทั้ง ๒ จำพวกนี้ ยังไม่มี
โอกาสที่จะได้พิมพ์ให้แพร่หลาย นำเสียตายอยู่ หนังสือที่จะ
สวดยสูญไปเสีย หม่อมเจ้าชัยภักตินารธทรงคำริเห็นว่า ที่
กรรมการหอพระสมุด ฯ รวมเรื่องพงษาวดารเกเร็ดต่าง ๆ แลพระ
ราชนิพนธ์ต่าง ๆ พิมพ์เป็นเล่ม เรียกว่าประชุมพงษาวดาร แล

(๒)

ประชุมพระบรมราชาธิบาย จัดแบ่งเป็นภาค ๆ รวมเรื่องได้พอ
เล่ม ๓ ก็พิมพ์เป็นภาค ๓ ดังนี้ เป็นทางคติทำให้หนังสือ
เรื่องสั้น ๆ แพร่หลาย เห็นควรจะจัดประชุมหนังสืออีกจำพวก ๓
กำหนดเป็นประชุมหนังสือเก่า ไม่ว่าจะความเรียงหรือเป็นกลอน
รวบรวมแต่หนังสือเก่าที่แต่งดี จะหาฉบับใดเต็มจบก็ตาม หรือ
จะไม่ใดเต็มจบก็ตาม รวมพิมพ์ออกเป็นภาค ๆ ทำได้เช่นนั้น
เห็นจะเป็นการดี จะทำหนังสือประเภทนั้นให้แพร่หลาย แลรักษา
เรื่องหนังสือนั้นไว้ไม่ให้สูญสูญด้วย ข้าพเจ้าเห็นชอบด้วยตาม
คำวิหีของหม่อมเจ้าชายภักดีนารอด จึงขอให้ขอเลือกเรื่องหนังสือ
เก่าซึ่งขอได้รวบรวมไว้ จัดมาพิมพ์ประชุมหนังสือเก่า เริ่ม
แรกในคราวที่ขอจะบำเพ็ญพระกุศลคราวนี้

หม่อมเจ้าชายภักดีนารอด เลือกเรื่องหนังสือส่งมาหลายเรื่อง
ขอให้ข้าพเจ้าตรวจเลือกแลจัดพิมพ์เป็น ๒ เล่ม โดยขอประสงค์
จะอุทิศส่วนกุศลถวายสนองพระเดชพระคุณ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ
กรมหมื่นวิศุณุนารอดนิภาธร พระปิตา เล่ม ๓ อีกเล่ม ๓ จะอุทิศ
กุศลสนองคุณหม่อมบาง หม่อมมารดา แลขอให้ข้าพเจ้าช่วยรับ
พระแท่งค่านำให้ด้วย

ข้าพเจ้าเลือกหนังสือที่หม่อมเจ้าชายภักดีนารอดส่งมา เห็นควร
จะพิมพ์ครั้ง ๗ เล่ม หนังสือเหล่านี้ บางเรื่องเป็นภาษามคธ

มีคำแปล บางเรื่องแต่งในภาษาไทยเป็นความเรียง บางเรื่อง
 แต่งเป็นกลอน การที่จัดรวมเข้าเล่มพิมพ์ ข้าพเจ้าคิดเห็นว่า
 ผู้อ่านย่อมพอใจต่าง ๆ กัน เรื่องที่รวมพิมพ์เป็นเล่ม ๓ ควร
 ให้มีทั้งคำแปล ทั้งความเรียง แลบทกลอน ให้ผู้อ่านเลือก
 อ่านได้แล้วแต่พอใจ ข้าพเจ้าจึงจัดคำตั้งสัจจาธิฐานต่อพระรัตน
 ไตรย แลรทกถึงคุณพระรัตนไตรย ตลอดจนอัสติสาวกเรื่อง ๓
 จันทสุริยคติที่ป็นเรื่อง ๓ โคลงธรรมสภาสัทเรื่อง ๓ รวม ๓ เรื่องน
 รวมพิมพ์เป็นประชุมหนึ่งชื่อเก่าภาคที่ ๓ แลจักทำวัตร คำ
 อาราธนากรรมฐาน แลวิธีสมาภาวนา แปลอธิฐานกรวดน้ำ
 เรื่อง ๓ ธรรมยทขอปมาเรื่อง ๓ ตำราสร้างพระพุทธรูปเรื่อง ๓
 นิพพานสูตรคำฉันทเรื่อง ๓ รวม ๔ เรื่องนี้ พิมพ์เป็นประชุม
 หนึ่งชื่อเก่าภาคที่ ๒ ในคำนำเล่มนี้จะอธิบายเฉพาะแต่เรื่องหนังสือ
 ซึ่งพิมพ์ในชุมนุมหนังสือเก่าภาคที่ ๒ ส่วนเรื่องที่พิมพ์ในชุมนุม
 หนังสือเก่าภาคที่ ๓ จะอธิบายในคำนำส่วนภาคนี้

เรื่องหนังสือซึ่งพิมพ์ในเล่มนี้ คือ

- ๑ หนังสือทำวัตร อาราธนากรรมฐาน วิธีสมาภาวนา
 แลคาถากรวดน้ำ ทั้งอรรถแปลแปล รวมกันในสมุดไทยขนาด
 บางเล่ม ๓ คันฉပ်เป็นตัวของ เขียนในรัชกาลที่ ๓ หม่อม
 เจ้าขนิษฐาภคินารอด มีแต่ตอนปลาย คนตอนต้น สมุดเล่ม

เคียงกันนั้น ได้ในหอพระสมุด ฯ เข้าใจว่าเป็นฉบับหลวงครั้ง
รัชกาลที่ ๓

๒ เรื่องขรรคมยทชอปลา ต้นฉบับของหม่อมเจ้าชัยภักดีนารอด
เขียนตัวทอง เป็นฉบับหลวงในรัชกาลที่ ๓ มีบานแพนงปรากฏ
ตำนานว่า หนังสือเรื่องนี้ นายทองราชบัณฑิตยแต่งถวายใน
พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ต้นฉบับอาลักษณ์ ชย
ทานสำเร็จเมื่อวันพุธเดือน ๘ อุตราสาข แรม ๓๔ ค่ำ ปีชวด
จัตวาศก จุลศักราช ๑๓๔๔ พ.ศ. ๒๓๒๕ ปีที่สร้างกรุงรัตน
โกสินทรนั้น เตาขรรคมยทชอปลาปฏิบัติเปรียบด้วยวิษุทชการ เป็น
ความคิดผูกขึ้นใหม่ในสมัยนั้น

๓ ตำราสร้างพระพุทธรูป เป็นหนังสือแต่งราวเมื่อในรัชกาล
ที่ ๓ ทราบความนี้โดยกรมการช่างมีสการแต่งไว้ข้างต้น ออก
ชื่อข้างพิมพ์ที่ มีชื่อเสียงแต่ครั้งกรุงเก่า มาจนในชั้นกรุงรัตน
โกสินทร ช่างเหล่านั้นหลายคนปรากฏว่าเป็นช่างในรัชกาลที่ ๓
ข้าพเจ้าได้ทูลหาข้อความชอน แก่สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระนริศรา
นุวัตรวงศ์ ได้มีลายพระหัตถ์ประทานอธิบายมา ดังพิมพ์ไว้
ในข้างท้ายค่านมีสการนั้น

๔ นิพพานสูตรคำฉันท์ เป็นหนังสือเก่า แต่ผู้ใดจะแต่ง
และจะแต่งเมื่อครั้งใดหาทราบไม่ ข้าพเจ้าก็ไม่มีเวลาพอที่จะอ่าน
ตรวจดูโดยละเอียด แต่เห็นว่าสำนวนเก่า แลแต่งดีพอใช้

(๕)

ประชุมหนังสือเก่าภาคที่ ๒ เล่มนี้ หม่อมเจ้าชัยภักดีนารด
 ทรงสร้างถวายเจตนาจะอธิศส่วนกุศลสนองคุณหม่อมบาง หม่อม
 มารดา หม่อมบางเกิดในตระกูลคฤหบดี เมื่อวันพฤหัสบดี
 เดือน ๑๒ แรม ๑๒ ค่ำ ยมเมษศกจุลศักราช ๑๓๘๖ พ. ศ. ๒๓๗๗
 ย้ายถิ่นอยู่ใกล้ถนนบำรุงเมือง กรมหมื่นวิศุณนารถ ฯ ได้มา
 เป็นหม่อมท้าว มีหม่อมเจ้า ๕ องค์ หม่อมเจ้าหญิงใหญ่เกิด
 ยมเมษศก พ. ศ. ๒๓๘๖ สิ้นชีพเสี้ยวแต่ยังเยาว์ ที่ ๒ หม่อม
 เจ้าหญิงยพ เกิดยเถาะ พ. ศ. ๒๓๘๘ สิ้นชีพเสี้ยวแล้ว ที่ ๓
 หม่อมเจ้าชายชัยภักดีนารด เกิดเมื่อยมเสง พ. ศ. ๒๔๐๐ ใ้รับ
 ราชการในกระทรวงพระคลังมาหลายตำแหน่ง เวลานั้นยศเป็น
 มหาอำมาตย์โท ใ้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
 มหาวราภรณ์ ช่างเผือกชั้นที่ ๑ มหาสุรภรณ์ มงกุฎสยาม
 ชั้นที่ ๑ ทูตียจุลจอมเกล้าพิเศษ แลเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาล
 ที่ ๕ ชั้น ๕ ที่เป็นเจ้าภาพทำงานปลงศพหม่อมบาง ที่ ๕
 หม่อมเจ้าหญิงวงแห เกิดยรภา พ. ศ. ๒๔๐๔ สิ้นชีพเสี้ยวแล้ว
 ตั้งแต่กรมหมื่นวิศุณนารถ ฯ สิ้นพระชนม์ หม่อมบางบำรุงเลี้ยง
 หม่อมเจ้าซึ่งเป็นบุตรธิดาจนเจริญวัยแล้ว ก็ประพฤติเป็นอุบาสิกา
 รักษาศีลทำบุญให้ทาน หนังสืออธิฐานกรวดน้ำที่พิมพ์ไว้ในเล่มนี้
 เป็นหนังสือซึ่งหม่อมบางใ้สวดอธิฐานมาเป็นนิจ หม่อมเจ้าชัย

ภักตินารดจึงได้เลือกมาไว้ในหนังสือซึ่งพิมพ์ออกให้แก่ม่อมบาง
ม่อมบางช่วยเป็นโรคชราถึงแก่กรรมเมื่อวันพฤหัสบดี เดือน ๒
ขึ้น ๘ ค่ำ ตรงกับวันที่ ๓๓ มกราคม ปีเถาะสัปตศก จุล
ศักราช ๑๒๗๗ พ. ศ. ๒๔๕๗ คำนวณอายุได้ ๘๓ ปีบริบูรณ์

การที่ม่อมเจ้าช่วยภักตินารดให้พิมพ์ "ประชุมหนังสือเก่า"
ในการกุศลซึ่งทรงบำเพ็ญด้วยความกตัญญูแก่ชาติเป็นบรรพเจตนาน
มีคุณแลประโยชน์หลายอย่าง ทั้งในทางโลกแลทางธรรม
คุณแลประโยชน์ทั้งปวงนั้น ได้จำแนกพรรณนาไว้ในหนังสือเรื่องอื่น
อันมีผู้ศรัทธาพิมพ์ในการกุศลอย่างเดียวกันหลายแห่งมาแล้ว จะ
ไม่กล่าวซ้ำในที่นี้ แต่มีคุณอยู่อีกอย่าง ๑ ซึ่งต้องกล่าว
เพราะเป็นคุณพิเศษเฉพาะหนังสือที่ม่อมเจ้าช่วยภักตินารดพิมพ์
คราวนี้ คือบรรดาเรื่องหนังสือที่รวบรวมพิมพ์ใน "ประชุม
หนังสือเก่า" ทั้งภาคที่ ๑ แลภาคที่ ๒ ล้วนเป็นเรื่องหนังสือ
ที่ม่อมเจ้าช่วยภักตินารด จัดให้มาจากหนังสือซึ่งเธอเอง
ได้รวบรวมไว้ มีใช้หนังสือในหอพระสมุดวชิรญาณ เพราะฉะนั้น
ม่อมเจ้าช่วยภักตินารดได้ทำคุณ ทั้งการที่ได้เรื่อง แลการที่
พิมพ์สร้างหนังสือ ๒ ภาคนี้ ให้ท่านทั้งหลายได้อ่านทราบกัน
แพร่หลาย ข้าพเจ้าเชื่อแน่ว่า ท่านทั้งหลายผู้ที่ได้พบแลได้

(๗)

อำนาจสั่งโอนกองพะขอบพระไทย แลอนุโมทนากุศลบุญราษี ซึ่ง
หม่อมเจ้าชายภักดีนารถทรงบำเพ็ญไว้

กิ่งวงษ์ไพฑูริย์

ขอพระสมทวชิรญาณ

วันที่ ๓๐ เมษายน พ. ศ. ๒๕๕๘

สารบัญ

ทำวัตร		หน้า ๓
คำธาราชนากรรมฐาน	แลวิยัสนาภาวนา	” ๕
แปลอธิฐานกรวดน้ำ		” ๖
ธรรมยทชอุปมา		” ๘
คำราสร้างพระพุทธรูป		” ๑๓
นิพพานสูตรคำฉันท์		” ๒๘

ทำวัตร

๑ พุทฺธิ ชวิตฺติ ยาวนัพฺพานํ สรรณํ คัจฉามิ ฯ

อิตฺถิ โส ภควา อรหํ สัมมาสัมพุทฺโธ วิชชาจรณสัมปັນโน
สุคโต โลกวิทู อนุตฺตโร ปุริสทมฺมสารถิ สัตถา เทวมนุสฺसानิ
พุทฺโธ ภควาติ ฯ

๑ เย จ พุทฺธา อตฺตทา จ

ปฺปิจฺจปฺปันนา จ เย พุทฺธา

พุทฺธานาหฺสมิ ทาโสว

พุทฺธานญฺจ สีเว ปาทา

นัตถิ เม สรรณํ อญฺญู

เอเตน สัจจวชฺเชน

อุตฺตมังเคน วันนเททฺ

พุทฺเธ โย ขลิตฺโต โทโส

๑ ข้าจะยุดคหนองเอาซึ่งพระเจ้า

ปฺปิจฺจปฺปันนํ จงมาเป็นทพึ่งแก่ข้า

ข้าจะขอนมัสการกราบไหว้พระพุทฺธเจ้า

สิ้นกาลทุกเมื่อ ฯ

เย จ พุทฺธา อนาคตา

อรหํ วันทามิ สัพฺพทา ฯ

พุทฺธา เม สามิกิสฺสรา

มยฺหํ คิฏฺฐุนฺตํ สัพฺพทา ฯ

พุทฺโธ เม สรรณํ วรํ

โหดํ เม ชยมังกลํ ฯ

ปาทปฺปิสฺสํ วรุตฺตมํ

พุทฺโธ ขมตฺตํ มมํ ฯ

แลคุณพระเจ้าในอดีตอนาคต

ครายเท่าเขานพพาน แล้ว

อันเป็นอดีตอนาคตปฺปิจฺจปฺปันนํ

๑ แล้วจะขอเป็นข้าแห่งพระเจ้า ๆ จงมาเป็นเจ้าเป็นใหญ่แก่ข้า
 ขอพระบาทของพระเจ้าจงมาประคองฐาน อยู่เหนือเคียวเกล้าแห่ง
 ขาสันกาลทุกเมื่อ สิ่งอันจะไต่เป็นที่พึ่งแห่งข้าหาจะมีไต่ เท่า
 เว้นไว้แต่พระเจ้าเป็นที่พึ่งแก่ข้าเทียบเท่าหนักหนา ข้าไหว้ลของ
 ขลุ้พระบาท ทั้งพระลายลักษณสรวิระฉาย ไชยมงคลทั้งหลาย
 จงมาบังเกิดมีแก่ข้าด้วยคำสัจน์ อนึ่งโทษอันใดข้าได้ประมาท
 พลาดพลั้ง ไว้ในพระเจ้าอันเป็นอดีตอนาคตปัจจุบัน ขอพระ
 เจ้าจงอดโทษนั้น แก่ข้าพระพุทธรเจ้าอันเกิด ๆ กราบไหว้ โดย
 สัจเคารพ ๆ

๑ อัมมัม ชิวัก ยาวนิพพานัม สรรณัม กัจฉามิมิ ๆ
 สวาขยาโต ภควตา อัมมโม สันตัญญูสิโก อกาลสิโก เอหิขัสสิโก
 โอปนยสิโก ยัจจัตตัม เวทิตัพโพ วิญญูตติมิ ๆ

๑ เย จ อัมมา อตตะตา จ
 ยัจจันนา จ เย อัมมา
 อัมมานาหสมิมิ ทาโสว
 สัพเพ อัมมา ยิ คัญฺฐันตุ
 นตถิ เม สรรณัม อัญญู
 เอเตน สัจจวชฺเชน
 อุตตมังเคน วันนเทหิ
 อัมเม โย ขลิตโต โทโส

๑ เย จ อัมมา อนาคตา
 อตี วันนทามิ สัพพทา ๆ
 อัมมา เม สามิกิสสร
 มम्मสิเรว สัพพทา ๆ
 อัมมโม เม สรรณัม วร
 โหต เม ชยมังคละ ๆ
 อัมมัญฺจ ทวํ วร
 อัมมโม ขมตุ ตัม มम्म ๆ

TUDC

15/06/2564

๑ ข้าจะขอยุคหนึ่งองเอา ซึ่งพระปริยัติแลพระนพโลกุตตรธรรม
 เจ้า แลคุณพระธรรมเจ้า ในอดีตอนาคตกัปปัจจุบัน จงมาเป็น
 ทพวงแก่ข้า ทรายเท่าเข้าพระนิพพาน ข้าขอนมัสการพระธรรม
 เจ้าทั้งมวณฺเณ อันเป็นอดีตอนาคตกัปปัจจุบัน แลข้าขอเป็นข้าแต่
 พระธรรมเจ้า พระธรรมเจ้าทั้งมวณฺเณนั้น จงมาเป็นเจ้าเป็น
 ใหญ่แก่ข้า ข้าขออาราธนาพระธรรมเจ้าทั้งมวณฺเณนั้น จงมา
 ประดิษฐานอยู่เหนือเศียรเกล้าแห่งข้า สิ้นกาลทุกเมื่อ สิ่งอื่น
 อื่นจะไต่เป็นที่พึ่งแก่ข้าหาไม่มีได้ เท่าวันไว้แต่พระธรรมเจ้าทั้ง
 มวณฺเณนั้น เป็นที่พึ่งแก่ข้าเที่ยงแท้หนักหนา ไชยมงคลทั้งหลาย
 จงบังเกิดมีแก่ข้าด้วยคำสัจนี้ ข้าขอกราบไหว้พระธรรมเจ้าทั้งสอง
 ประการ โทษอันใดอันข้าประมาณไว้ในพระธรรมเจ้า ขอพระ
 ธรรมเจ้าทั้งสองประการจงอดโทษทั้งปวงนั้นแก่ข้าอันเกิด ๆ กราบ
 ไหว้ โดยสัจเคารพ ๆ

๑ สัมม์ ชีวิต ยาวนิพพาน สรรณ คัจฉามิ ๆ

สุปฏิขันธ์โน ภควโต สวากส์โฆ อสุปฏิขันธ์โน ภควโต สวากส์โฆ
 ญายปฏิขันธ์โน ภควโต สวากส์โฆ สามิจิปฏิขันธ์โน ภควโต
 สวากส์โฆ ยทิทํ จัตถาริ ปุริสยุดานิ อัญฺฐู ปุริสปุคฺคคทา เอส
 ภควโต สวากส์โฆ อาหุเนยฺโย ปาหุเนยฺโย ทักขิเนยฺโย
 อัญฺชลิกรณฺเณโย อนุตฺตรํ ปุญฺญญักฺเขตฺตํ โลกัสส์สาติ ๆ

๑ เย จ สัมา อคิตา จ
 ยัจจุยัณนา จ เย สัมา
 สัมานาหัสมิ ทาโสว
 เกลศิ कुณाय किञ्चिन्नत्
 นัตถि मे सर्वो अणुणु
 เอเตน สัจจวชเชน
 อุตคัมภเคน วันเทห
 สัมเม โย ขลิตो โทโส

เย จ สัมา อนาคตา
 อหิ วันตามิ สัพพทา จ
 สัมา เม สามิกิสสร
 มมิ สีเวว สัพพทา จ
 สโฆ เม सर्वो ว
 โหตุ เม ชยมังคละ จ
 สัมมัญจ ทวิโธคตม
 สโฆ ชมตุ ตมิ มมิ จ

๑ ข้าจะขอยุคหนึ่งวงเงา ซึ่งคุณพระอริยสงฆ์เจ้า แลคุณพระ
 อริยสงฆ์เจ้า จงมาเป็นที่พึ่งแก่ข้า ครายเท่าเข้าพระนิพพาน
 แล้วข้าจะขณมัสการ พระอริยสงฆ์เจ้า แลคุณพระอริยสงฆ์เจ้า
 อันเป็นอดีตอนาคตยัจจุยัน ข้าขอมคยตัวเป็นข้า แห่งพระอริย
 สงฆ์เจ้า แลพระอริยสงฆ์เจ้า จงมาเป็นเจ้าเป็นใหญ่แก่ข้า
 ข้าจะขออาราธนาคุณแห่งพระอริยสงฆ์เจ้า จงมาประดิษฐานอยู่
 เหนือเศียรเกล้าแห่งข้าสิ้นกาลทุกเมื่อ สิ่งอื่นจะใดเป็นที่พึ่งแก่ข้า
 หามิได้ เท่าวันไว้แต่คุณแห่งพระอริยสงฆ์เจ้าทั้งหลายเป็นที่พึ่ง
 แก่ข้า เทียงแต่หนักหนา ไชยมงคลทั้งหลายจงบังเกิดแก่ข้า
 ด้วยคำสัจนี้ ข้าจะขอกราบไหว้พระอริยสงฆ์เจ้าทั้งสองประการอัน
 ประเสริฐ โทษอันใดเข้าได้ประมาณพลาคพลิงไว้ในพระอริยสงฆ์

เจ้าทั้งสองประการ ขอพระอริยสงฆ์เจ้าทั้งสองประการ จงออก
โทษทั้งปวงนั้นแก่ข้าเถิด ฯ จบทำวัตร ฯ

อาราธนากรรมฐาน แลวิปัสณาภาวนา

๑ อาราธนา ฯ ข้าจะขอภาวนาพระพุทธรูปเจ้า เพื่อจะขอเอา
อย่างพระลักษณะพระชุตตกายตธรรมเจ้านิ่งได้ ขอพระพุทธรูปเจ้า
ทั้งมวญฺจมาเป็นทพงแก่ชานเถิด ขอพระธรรมเจ้าทั้งมวญฺจมา
เป็นทพงแก่ชานเถิด ขอพระอริยสงฆ์เจ้าทั้งหลายตั้งแรกแต่พระ
มหาอัญญาโกณฑัญญเถรโพนฺธมา ครายเท่าถึงพระอริยสงฆ์เจ้าใน
กาลบัดนี้ จงมาเป็นทพงแก่ชานเถิด ขอพระอาจารย์เจ้าคนอื่น
สอนพระกรรมฐานเจ้าทั้งมวญฺจ จงมาเป็นทพงแก่ชานเถิด อุทาสะ
ในทันเล่าข้าจะขอปฏิบัติบูชาตามคำสอน พระสัมพันธัญญโคตมเจ้า
เพื่อจะขอเอาอย่างพระลักษณะ พระชุตตกายตธรรมเจ้านิ่งได้
ขอจงเจ้ากูมาบังเกิดปรารถนา อยู่ในจักขุทวาร อยู่ในมโนทวาร
อยู่ในกายทวารแต่ทั้งเข้าในขณะเมื่อชานังภาวนานเถิด ฯ นิพพาน
ปัจจุยโยโหตุ ฯ จบอาราธนา ฯ

๑ สัมมสนญาณ อุตขวยญาณ ภาวนานุสัสสนาญาณ ภาวนา
อาทวนานุสัสสนาญาณ นีฬพิทาญาณ มุญฺจิตุกามยตาญาณ ปติ
สังขานุสัสสนาญาณ สังขารุเบกขาญาณ อนุโลมญาณ ฯ

๑ ภาวนาว่า นามรูป อนิจจัง อนันต นามรูป ทุกข์ อนันต
นามรูป อนัตตา อนันต ฯ

๑ ข้าจะขอภาวนาวิสัยสัญญาพระสัมพันธูญเจ้า เพื่อจะขอ
เฮาสติปริติญาขัญญาพระสัมพันธูญเจ้า บทอันชื่อว่าพระสัมมสน
ญาณเจ้านงโค ขอพระพุทธรเจ้าทังมวญ จงมาเป็นทพงแก่ข้า
นเกิด ขอพระธรรมเจ้าทังมวญ จงมาเป็นทพงแก่ชานเกิด
ขอพระอริยสงฆเจ้า ทังแรกแต่พระมหาอัญญาโกณฑัญเธรเจ้า
โพ้นมา ตราบเท่าถึงพระอริยสงฆเจ้าในกาลขัตตเคยวน จงมาเป็น
ทพงแก่ชานเกิด ขอพระอาจารย์เจ้าคนอันสอนพระกรรมฐานเจ้า
ทังมวญ จงมาเป็นทพงแก่ชานเกิด ขอพระกรรมฐานเจ้าทัง
มวญ จงมาเป็นทพงแก่ชานเกิด อุกาสะ ในทนต์เจ้าจะขอ
ปฏิปัตติขุชาตามคำสอนพระสัมพันธูญโคตมเจ้า เพื่อจะขอเฮาสติ
ปริติญาขัญญา พระสัมพันธูญเจ้าบทอันชื่อว่า สัมมสนญาณน
งโค ขอจงเจ้ากุมายังเกิดปรากฏอยู่ในจักขุทวารในมโนทวาร
ในกายทวารแห่งข้า ในขณะเมื่อชานังภาวนานเกิด ฯ นิพพาน
ปัจจุยโยโหตุ ฯ

แปลกรวดน้ำ

๑ อิมินาปุญญกัมเมเน ทวยเศสผลบุญแห่งชาน จงเป็นปัจจุย
แก่พระโพธิญาณเกิด ชายังมีสำเร็จแก่โพธิญาณตรายโค ขอ

ให้ข้าไต่เกิดประสพพบพระพุทธรเจ้า แลพระขี้เเจกโพธิเจ้าแล
 พระโพธิสัตว์ พระยาจักรพรรตตรา ขอให้ข้าไต่ประนียบศิริรักษา
 ทุกทุกพระองค์ทุกคน ท้วยน้ำใจเลื่อมใสศรัทธาให้ ยิ่งกว่าฝูงคน
 ขอให้ข้าไต่ไกลจากคนพาลกาลกิณิธิริ อย่าให้เข้ามาใกล้อยู่ร่วมระคน
 ขอให้ข้าชะนะแก่มารทั้งห้า ใจบาปอันเป็นฝ่ายอกศล อย่าให้
 ข้าลุอำนาจแก่มารยาสามาณูการโลกีย์ ขอให้ข้าคลาศแคล้วจาก
 อบายทั้งสี่ สรรพโรคโรคา อย่ายังเกิดมีในกายแห่งข้างทุก
 ทุกชาติตั้งแต่ปฏิสนธิเกิดมา นามชื่อว่าเชิญใจอย่าไต่มีแก่ตัวข้า
 ขอให้ข้ามีสมบัติทั้งปวงจงให้เต็มความปราถนา แม้นข้าจะบริจาค
 สักเท่าใด ๆ สมบัตินั้นอย่ารู้สิ้นหมดไป สิ่งของอันใดถ้าข้ามิไต่
 ให้ ไต่รออย่าให้ผู้ใดเอาไปไต่ ท้วยกำลังพลแลอิทธิฤทธิ์วิชา
 ขอให้ข้าไต่ บิตามารดา เพื่อนศัลบายตรีคาญาตีกาตคคทมคค
 วัตร ปราศจากพยาธิโรคา ทั้งอายุศม์ ไต่ยืนจนสิ้นกาลวระสาน ขอ
 ให้ข้ามีสติแลปัญญามั่นคงฤกชงว่องไว อาจแลเห็นโภยในอคิต
 อนาคตย์จุบันฉลาคเฉลียว ถ้าข้าไต่ ยินไต่เรียนไต่ฟังแต่ครั้ง
 เดียว ขอให้จำทรงไว้ไต่ จยพระไตรปิฎกไตรเพทไตรวิชา สรรพ
 ศิลย์สาครแพทยไสย เสมือนจาดุกไว้ในแผ่นทองอันหนา ขณะ
 เมื่อข้าจะถามแลกล่าวแก่อรรดปฤษณา ขอให้ไต่เอนองไปเหมือน
 กระจกใสในพระมหาสมุทรอย่ารู้สิ้นสุดซัดซ้อง ๆ

๑ อนึ่งขอให้ข้าตั้งอยู่ในสัมมาทศธรรม กับศรัทธาแลความเพียร
 กตัญญูกตเวทิต์ ชนตศีลสังไตรมัททึงแปด เมตตากรรณา
 ลีกขาทึงสาม ขอบุญนี้ให้ตกแต่งจิตรแลเจตสิกข์ ให้เป็น
 บัญญาสัมมาทิฏฐิ แลกายวิมโนสุจริต จงให้เป็นนิจอย่าให้
 เห็นผิดประพฤตผิดจากพุทธไสยาต แลคคิโลกย์คคิธรรม ชณะ
 เมื่อข้าจะบริจาจทาน จงสละอย่าให้มมจจิริยุกุกกุกุเกี่ยวข้องันสอด
 แคลวกันแหนงในคณพระรัตนไตรย ผลศีลทานภาวนา สรรพสิ่ง
 ทคิ ๆ ที่เปนมงคลทเลิศที่ประเสริฐทึงปวงอย่างข้าปราถนา ขอให้
 บังเกิดเปนม่าเองในกายแลจิตรเจตสิกข์แห่งข้าจงทุก ๆ ซาคิ เกิด
 มาในเขืองนำโน้นเกิด ฯ

๑ ข้าพเจ้าจะขออุทิศส่วนบุญนี้ ไปให้ช่วยอุคหนุนค้ำชูแกบิศา
 มารคาศาฎีคาคกรอุบิชาฌาย์พระอ่าจารย์ แลพระมหากกระษัตริย์
 ท่านผู้มีคุณอุปการะ แลผู้เป็นเวรแลเป็นมิตร ผู้รักสันนิทษตร
 ภริยา มารคาคเลียงมารคานม แลสัตว์น้อยใหญ่ ภูมเจ้าที่
 กรุงพาลี นางพระขรรณพระคิงคาวาตละวลาหก วิสัฎวลาหก
 พระยายมราช ลีริคคอำมาตย์นายนิรยบาล ท้าวมหาราชิกา
 อยู่ฝ่ายบนจนทสุคพรตมา ฝ่ายใต้แต่อวจจนมาจนถึงมนุษย์ โดย
 รอยสุคขอบจักรวาท แลอนันตจักรวาท ทานทึงหลายทือชองทคช
 ขอจงให้พนจากทคช ^{TUDC} ทคชขก้จงให้ ^{15/08/2564} ได้คชขยง ๆ ขึ้นไป ทวิย
 เดชเดชะบุญข้าอุทิศไปนเกิด นิพพานบิ้งชัยโยโหค ฯ

เรื่องธรรมยทชอุปมา

๑) อันว่าโยคาพจรกถุขตรจะยทชนาการณญญ ทวียอกุศลเสียน
คัตถุ พึงทเยียงอย่างโยชาททการ ทระเตรียมการสรวพยทช
จะสปียทชทวียบัจจามิตรชาคิกนิน

๑) อันว่าโยชาททการอันประเสริฐ จะกระทำการสงคราม ก็
คิกษาสำเหนียกในตำราพิไชยสงครามเป็นอันดี จึงจะรู้จักทเสีย
ทใดทมีพิไชยที่ปราพิไชย

๑) อันว่าโยคาพจรกถุขตร พึงคิกษาให้รู้ในการกถุขลอกถุขล
ซึ่งจะมีผลมากน้อยหนักเบา ทวียบัญญัติตามิยะญาณหยั่งลง
ในกระแสพระธรรมเทศนา ซึ่งได้เสาวนาการสทยพิงนิน

๑) มหาโยชาแทททการ แสงหากราวุชวิเศษสทคอย่างยิงประจำมือ
สำหรับถอแทงพินฝ่ายบัจจามิตรให้แพพวยพินาศในสนาม

๑) โยคาพจรกถุขตร พึงเลือกสรรเสาะแสวงซึ่งวรารุชคมกล้า
กล้าวคอบัญญาพระไตรลักษณญาณ หยั่งเห็นอนิจจังแจ่งประจักษ
มีลักษณว่าไม่เที่ยงแท้ ทุกขัง มีลักษณว่าปรวนแปรเป็นทุกข
อนัตตา มีลักษณว่าปราศจากศุขสุญญเปล่า พระอริยเจ้าจักว่า
เป็นธาวุชวิเศษประเสริฐ สำหรับประหารห้าทนอกคตธรรมชาคิก
เสียนคัตถุ

๒ มหาโยชาก์เลือกสรรเสียบซึ่งอศฺวพาหนะ มีเท้ากระจะงอแง้อย
เพี้ยเสียบพยศหย่อนกำลัง แล้วเลือกเอาอาชาชาติสันชพเชียว
ชาญชำนานญณรงค์เร่วรวคเรียวแรงเรื่องฤทธิมีคี่มา เป็นพาหนะ
สำทรยช้เข้าผจญโจมจับยั้งจามิตร

๑ โยคาพจรกัละเสียบซึ่งทศิลลามกไม่บริสุทธิ์ ๓ ขชธาชาซาชชอก
กัจกแจงซึ่งคิลสังวรวิเศษบริสุทธิ์สันมลทินร้ายราคี่ ให้มีบริบูรณ์ใน
อาตมาเป็นพาหนะซึ่งช้เข้าผจญปัจญยั้งจามิตรคืออกุศล

๓ มหาโยชาทหารกัทานา ๆ สรรพเสียบยงเสียงอาตมาในมรรคา
กัณการที่จะไปการสงครามนั้น

๑ โยคาพจรกัทานา ๆ สรรพเสียบยง คือให้วัดถาภรณ์โกชนา
ทหาร เสนาศนคิลานยั้งยั้งเกสัชเป็นทาน แก่สมณพราหมณาจารย์
ยาจกวรรณิพคั จะได้เป็นเสียบยงเสียงอาตมาเมื่อการอกุศล
สงครามนั้น

๕ มหาโยชากัศอกสวมใส่เกราะแก้วกาญจนวิจิตรรจนานัน เพื่อ
จะช้ช้องกันสรรพอาวุธต่าง ๆ นา ๆ มาแต่ที่คานุกัศนั้อยใหญ่มิได้
ตกต้องกายอาตมา

๑ โยคาพจรทรงเกราะแก้วกาญจนวิจิตรรจนา คือพระขันตี
ขารมี มีลักษณะว่าอกใจ ช้าช้องกันโพลโภยสรรพอาวุธ คือ
TUDC 15/06/2564 7
โลหะ ไทสะ โมหะ อวิชชา มานะ ทิฏฐิ เป็นอาทิ อกุศลธรรม
อันจะมาหม่นไหม้ให้หมองมัวในสันดาน

๕ มหาโยธาทหาร ถัดจากทัพภักท่วยหัตถ์ของขวา ก็แผ่น
โผนผาคชนธาสาชาติสินธพ ครบเครื่องเรืองอร่ามด้วยรัตน
การารายระทัยสำหรับอาชาไนย

๑ โยคาพจรกฤษบุตรกถือพระแสงวชิราวร คือพระไตรลัญชฌ
ปัญญา อาจสามารถจะเช่นฆ่าอกุศลเสียนศัตรุหม่อวราช ให้
พินาศแพ้วายพัง ด้วยกำลังมือคือศรัทธา มีลัญชฌว่าปล้นนา
การเลื่อมใส ในคุณพระศรีรัตนไตรยแก้วสามประการ คุณทาน
คุณศีลเป็นอาทิ แล้วยกแผ่นผาคชนธาสาชาติสินธพคือศีล ๘ }
๓๐ }
ประการ กอปปไปด้วยเครื่องประดับประดาสรรพาวรณ์เรืองอร่าม
งามวิจิตรประเจิดประจง กล่าวคือองค์ศีลสังวรบริสุทธินั้น

๖ มหาโยธา ก็หลีกเลียงละเสียดซึ่งมรรคากันการ ด้วย
หล่มหลุมโคลนคล้ายากขวากหนามรกชัฏทั้งปวงนั้น ก็ไปโดย
มรรคา ขั้ระหงรนมรุกขชาติกายคดกตกด้วย พุ่ม พวงผล หล่น ลง
กลากกลางกลางขั้ถพี มีน้ำในห้วยลหानธารท่าที่อาไศรยสุขสบาย

๑ โยคาพจรกฤษบุตรก็ลึกละเลียงหลีกเลียดซึ่งมรรคากันการ คือ
มิชฌาปฏิปัตตา ประวิบัติผิดคึกมิชชอยแซ่เชื่อนไปในลัทธิธรรม
ทางปรนนิบัติเคียรถึยทั้งปวงเป็นทางกันการ ก็หมายมุ่งเขม้น
คมนาการตามคันทองที่ราบรินมช่อมช่อ คือพระอัมมวาทิกัมมค
มืองค์ ๘ ประการ กอปปด้วยเกษมสานต์ศรีสวัสดิ์ เป็นทางที่หน่อ
พุทธานุกรบรมโพธิสัตว์สืบเสาะแสวงสร้างพระบารมีมาแต่ก่อนนั้น

๗ มหากาโยชาแทททการผู้ท้าวเทียมในนครเกรงรัยคมนาการ ไป
 พยพานพวกบัจจามิตรชาคักเสียดคทร กัฏโจมประจัญจนบัจจามิตร
 ปราไซยแผลกลายลาน ปลาศนาการหนีชานเซนชุกชอนไป
 มหากาโยชามีไซยชานะก็ไครบพระราชทาน สวัญญาณกทรพีย
 อวัญญาณกทรพียคฤงฆารบริวาร กัฏคมนาการกอบด้วยโกไคย
 โอสุริยสมบัตติบริบูรณบรมคุชาสถาพร

๘ โยกาพรกถบุตร ประฏิบัติตามทางพระอัยฎางคิกมัท
 เป็นอนคิ กัฏายายเสียดชงเสียดคคทรหม่ออกคูลให้ปราไซยพ่ายพัง
 แผลพนาศด้วยกำลังคูลต่าง ๆ นา ๆ มีขัญญาพระไตรลคฆณ
 เปนประธาน ประหารห้าห้าหม่ออกคูลธรรมประไลย ก็ไครบพระ
 ราชทานชงสัตตะอริยทรพีย ๗ ประการ คิรสัทชานัน สัตชนัน
 หิริชานัน โอสุริยประณัน สุตชานัน จาคะชานัน ขัญญาชานัน เปนทรพียของ
 พระอริยเจ้า เหล่าเสียดส่วนประเสริชู กวาสรรพชนโกคาคา ถัน
 สมเด็จพระบรมธรรมราชาอนาวรรญาณ พระราชทานไว้ให้แกผู้
 ผจัญออกคูลชาคักเสียดคคทรมีไซยชานะนั้น แลวมมีหน้าช่าจะไครบ
 พระราชทานชงไตรพิชสมบัตติ ๓ ประการ คคอมนุษยสมบัตติ สวรรค
 สมบัตติ นิพพานสมบัตติเปนปริโยसान เหมือนมหากาโยชาแทททการ
 ไครบพระราชทาน ชงสมบัตติเกษมคคูลสวัสสิคาสภาคคบริบูรณ

นนแล ขอเดชะ ๗

ตำราสร้างพระพุทธรูป

๑ พุทโธ สัพพะอุชฺฌตญาโณ	ธัมโม โลกุตตโร นว
สโม มัคคผลโร ๑	อิหฺเจกํ รัตนัตถยํ

เอเตสํ อานภาเวน สัพพะอนันตราชายิ วิเนสฺสันตํ อเสสโต ๑

๑ สุรทิสฺวสฺติเย	ยฺนมานมริทฺธยา	โสภณกฺลาณวกลฺลยาตเรสํ
------------------	----------------	-----------------------

สฺววงคปฺยตฺเต	ภวสฺนฺทริเย	วิทฺยาชปรทฺธิเย	วจนคฺุสฺสิทฺธิ
---------------	-------------	-----------------	----------------

วิภกฺกิตฺโสทิตคฺมฺชิลิ	คฺสภรมทวตฺตฺตรา	ภรตเยวเรนฺเช	ชฺรโตปการํ
------------------------	-----------------	--------------	------------

อนฺนณฺคตฺนฺเต	อนฺนฺเต	คิรฺนํ	โลกาหิจิตฺเต	สภเลหิ	จิตฺตํ
---------------	---------	--------	--------------	--------	--------

สภพวณฺเต	สุโสชฺยํ	ลภณฺติ ๑
----------	----------	----------

๑ สีโร เม พุทฺธเทวญฺจ	ลลาเต พฺรหฺมเทวตา
ททยํ พิสฺนุกญฺเจว	สัพพะกมฺมํ ปสิทฺธิ เม ๑

๑๖ เขณฺจางคปริคฺษชฺูกฤษฺคาณฺย	แทนรฺูปเทียนมาลย์
ปริคฺษปฺสฺพรรณลาชา	

๑ นขในยฺกฺลยาทา	แห่งพระสัมา
สัมพุทฺธรฺู โนฺยชฺรรมํ	

๑ ไทวชฺรรมแปตหมันสฺพน	อนฺเนองนบชนฺร
แลองคทํแห่งไตร	

๑ มังคมขัตติเยภวโร	อินรัชธรรมไมย
ชรรเมศทวัญญาณยง	
๑ ประณามสาวกถวันองค์	ทังแปคคู้ทรง
วิสุทธศีลสารวม	
๑ จงมานคุณปกเกษกรวม	ผู้เข้าอินสรวม
สำฤทธิคัยอันตราย	
๑ แม้งะยังการทังหลาย	ชอจงง่ายคาย
ประสยประสงคส์พิพการย์	
๑ เสมอราชหฤไทยมคิยาล	สรวมไชยเชื่องชาญ
ในจอมนิกรคิลย	
๑ เลิศภาสอยหลังธานี	ทวารวดี
แต่ข้าผู้ช่วยบาทขงษ์ ๑ ๘ คำ ๑	
๑ อนิงข้าสตุคค์แคองคค์	มะหะเค่วผู้ทรง
สุรภาพก่อโลกา	
๑ อินท่านขาวอินทชฎา	ทักจันทรชฎา
มณเฑลิ่งโคไคล	
๑ ไหววิศณเทพผู้ไกร	อินทรงจักรไฟ
แลสังขคทาธรณ	
๑ ครบทั้งสี่มือครว	๑๕/06/2564
ชครวอินม
พหลก่าสังโยยบิน	

๑ โสภข้ายังคมพรหมินทร์
จรรโลงกิตกจักรพาฬ	ผู้เจ้าแค้นกิน
๑ นบวิมเณศรมหิบาล
ให้เกิดสวัสดิมงคล	ผู้เป็นครูจารย์
๑ สุลีเวชสุกกรมวิมล
ควยเทวฤทธิรนา	อันชาญการถกถล
๑ จงท้าวทั้งห้าผู้ปรา
อำนาจสวัสดิพรไชย	กฎไต่เมตตา
๑ ให้เรื่องวิทชัยญาไว
ชยามพิชิตเคืองคริล	เห็นการทั่วไป
๑ ขอชาณุสรรพโดยการมือ
จงท้าวทั้งแผ่นดินขจร	เป็นที่เลื่องภา
๑ ว่าข้าข้าบาทมุสิกร
เผือกกล้าดำรงอโยทธยา	นรเจ้ากฤษ
๑ ข้าให้พฤตมิช่างบุรา
อันภาในกรุงแก้วกาล	ผู้มีปรีชา
๑ อวาศเต็ม ^๑ โดยอันมาน
ชอกวคแลสังสังมิ	สองสมณาจารย์

ชื่อวัด พระยาโบราณราชธานินทร์ อธิบายดังนี้

๑ คือวัดศรีอโยทธยา ยังเรียกกันว่าวัดเต็ม

๑ ฝ่ายข้างไพศารทว^๒มี
ในข้างช้านาณยานกัน

ขรัวมุกท้วมคิ

๑ เมืองว่าอารามโรงธรรม^๓

มหาหมั่นอัน

เป็นครูผู้เฒ่าพิศการ

๑ วัดมัตตทมะ^๔มีอธิการ

เป็นองค์ข้างชาณ

ทุกสรรพรู้รอบกล

๑ สฤษติชินรูปวิมล

หลังโลศโสภณ

สำฤทธิได้ ไทยพลัน ๓ ๖ คำ ๑

๑ นายเจ้าจอมเพชรกรรม

ขุนเทพ^๑คนชยัน

ทั้งรักษภมิมิตรกลมา^๒

๑ ท่านพญาชำนาญนา^๓

หลวงวิจิตร^๔เจษฎา

วิจิตรราชมนตรี^๕

๒ วัดวิศวารชาว อยู่ใกล้กับวัดศรีหรือโยทชยา

๓ วัดโรงธรรม ทุกวันนเรียกว่าวัดประตู เพราะอยู่ติดกับ

วัดประตู ซึ่งร้างเสียแล้ว จึงรวมเป็นวัดเดียวกัน

๔ วัดมัตตทมะ บางทีจะเป็นวัดเจ้ามอญ ซึ่งมีในทำเนียบ

คณะสงฆ์กรุงเก่า ฤาจะเป็นวัดพโคปากคลองบ้านม้า

๑ ชื่อนาม ๒ ชื่อสัน ๓ ชื่อแก้ว ๔ ชื่อทองอยู่ ๕ ชื่อปลม

- ๑ พรหมพิตร^๖ หมิ่นสุนทร^๗ นายทองดี ยชาวสกคามี
ขุนสรรพสัตว์^๘ ฤทธิไทย^๙
- ๑ หลวงบรรจง^{๑๐} วิทยาไมย
ทั้งขุนสนิท^{๑๑} บรรจง
- ๑ ย่อมมี^{๑๒} วิชา^{๑๓} ญาณายง
วิภระ^{๑๔} ทำ^{๑๕} ล้าคน
- ๑ ล้วนชา^{๑๖} ญบ^{๑๗} นเขียน^{๑๘} ถ้วน^{๑๙} ตน
ทั้งภาพแลสัตว์สารพัน
- ๑ ผูก^{๒๐} ลาย^{๒๑} ชก^{๒๒} แยัง^{๒๓} เวีย^{๒๔} ทวิ^{๒๕} ล
นกกาย^{๒๖} ใน^{๒๗} คลอง^{๒๘} เป^{๒๙} ลว^{๓๐} ย^{๓๑} ลาย
- ๑ เกร^{๓๒} ือ^{๓๓} เทศ^{๓๔} ก^{๓๕} ุ^{๓๖} ัน^{๓๗} หลาก^{๓๘} หลาย
เป^{๓๙} น^{๔๐} อย^{๔๑} าง^{๔๒} ฝ^{๔๓} ร^{๔๔} ง^{๔๕} จ^{๔๖} น^{๔๗} จ^{๔๘} ม^{๔๙}
- ๑ ช^{๕๐} ัน^{๕๑} ช^{๕๒} ัย^{๕๓} ก^{๕๔} าน^{๕๕} เก^{๕๖} ย^{๕๗} ว^{๕๘} เ^{๕๙} ็^{๖๐} น^{๖๑} ง^{๖๒} าม^{๖๓}
ค^{๖๔} ้วย^{๖๕} ล^{๖๖} ก^{๖๗} แ^{๖๘} ล^{๖๙} ต^{๗๐} อ^{๗๑} ก^{๗๒} อ^{๗๓} ค^{๗๔} แ^{๗๕} ะ
- ๑ ล^{๗๖} ัก^{๗๗} พ^{๗๘} ิน^{๗๙} โป^{๘๐} ร^{๘๑} ัง^{๘๒} ร^{๘๓} ่วง^{๘๔} ร^{๘๕} ่วง^{๘๖} แ^{๘๗} ะ
วิ^{๘๘} จ^{๘๙} ิตร^{๙๐} แ^{๙๑} น^{๙๒} ย^{๙๓} เน^{๙๔} ย^{๙๕} น^{๙๖} ท^{๙๗} ำ
- ๑ ล^{๙๘} าย^{๙๙} ม^{๑๐๐} ุก^{๑๐๑} พ^{๑๐๒} น^{๑๐๓} ถ^{๑๐๔} ม^{๑๐๕} ร^{๑๐๖} ก^{๑๐๗} ท^{๑๐๘} ำ
ม^{๑๐๙} ะ^{๑๑๐} ล^{๑๑๑} อ^{๑๑๒} น^{๑๑๓} ล^{๑๑๔} าย^{๑๑๕} ท^{๑๑๖} อ^{๑๑๗} ง

๖ ช^๖ ือ^๖ ค^๖ ิม ๗ ช^๗ ือ^๗ ค^๗ ิว^๗ ง ๘ ช^๘ ือ^๘ เท^๘ ศ^๘ ๙ ช^๙ ือ^๙ ค^๙ ิว^๙ ง ๑๐ ช^{๑๐} ือ^{๑๐} ส^{๑๐} ำ
๑๑ ช^{๑๑} ือ^{๑๑} ส^{๑๑} น

๑ งามลายงามเรียบคลอกลอง	ไม่ผิดทำนอง
ทุกสรรพใช้เซาทราม	
๑ หน้าโชนหนึ่งออกเพลิงพลา	กล่อมกลึงกลมงาม
ไค้ทรงรูปแก้วทรงมัน	
๑ จำหลักทองทำรูปพรรณ	น้ำรักก็ขยั้น
ระยิบให้เห็นเงาใน	
๑ เชิญย่องท่านอันลี้ไป	ยังปรโลโก
มารัยกระยาสังเว	
๑ ชมพวงเสาวคันธรำเพย	เขนียวชนมนมเนย
ทั้งรูปประทีปเทียนทอง	
๑ หัวหมตงเคียบไค้ระยง	กระแจะจันทน์ปอง
ประนิกไวยุชา	
๑ สรรเสริญเจริญคุณนานา	โคยในวิตถา
ระอันประจักษ์ทุกพาย	
๑ ขอจงครุมาธิบาย	สู่สฤตย์อย่าคลาย
ในฐานะอันกุมการย์	
๑ ให้ศรีสวัสดิ์ทุกวันวาร	อย่ามิไภยพาน
ในข้าผู้แพ่งภักดิ์	รวม ๕๖ คำ

๑	ไหว้คุณพระเจ้าและ คุณขี้จแจกอรหันต์ นบเทพท่วยชาญชยัน สี่สิบหกคำแผ้ว	พระธรรม หากแล้ว เชิงช่าง เพรงพ้อ สี่สิบสี่รวมพร ๆ
---	--	--

๑ เรื่องช่างมีชื่อในค่านมัสการนี้ กรรมการได้ทูลถามสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระนริศรานุวัดติวงศ์ มีลายพระหัตถ์อธิบาย โคพิมพ์ไว้ต่อไปนี้

วันที่ ๖ มีนาคม พ. ศ. ๒๔๕๘

กราบทูล กรมพระกำแพงราชานุภาพ ทราบฝ่าพระบาท
 ลายพระหัตถ์ลงวันที่ ๒๒ เดือนก่อน โปรดประทานสำเนา
 ค่านมัสการซึ่งกลดกข้อช่าง มาสี่บทอาจจะรู้จักฝีมือได้เป็นอย่างดี
 ได้รบที่คลองเตย จะเขียนตอบถวายกนกส่งไปอยู่ทิวศราช
 บรณะ ซึ่งมีจดข้อช่างไว้ก็รูปเขียนเข่นอันมาก บางทีจะ
 ต้องข้อในค่านมัสการ ทำให้ได้ความรู้มากออกไปอีกก็จะได้บ้าง
 แต่เมื่อได้ไปตรวจดูแล้วก็เสียใจ ไม่ได้ผลอะไรจากที่นั่นเลย
 ฝีมือทำไว้ดี ๆ นั้นมีเข่นอันมาก แต่เป็นการยากยิ่งที่
 จะเอาชดกยฝีมือเข่าสรวมกันได้ คำไหว้ครุเห็นจะแต่งในรัช
 กาลที่ ๓ ถูกต้องตามที่หม่อมเจ้าขยภักดีว่า 15/06/2564
 ใวนั้น เป็นช่างในรัชกาลที่ ๓ หลายคน แต่อย่างไรก็ดี ช่าง

ที่ออกชื่อเหล่านี้คงเป็นรุ่นใหญ่ ซึ่งเป็นคนหลักแหลมมาแต่
 รัชกาลที่ ๓ ญาติ ๒ แล้ว สมควรยกย่องเป็นครูไต่ทั้งนั้น ช่าง
 ฝีมือในรัชกาลที่ ๓ ยิ่งมีอีกมาก แต่คงเป็นรุ่นราวคราวเดียว
 กับผู้ใหญ่ จิตว่าเป็นเพื่อนช่างรุ่นเดียวกันเสียแล้ว ไหว้ไม่ได้จึง
 ไม่มีชื่อ จะไต่จับบันทึกชื่อที่เข้ามาเกี่ยวในข่ายแห่งความรู้ถวาย
 อย่างเลเพลาดพาด สำหรับทรงพิจารณาเลือกฟันเส้าแต่ที่เห็นว่า
 จะถูกต้อง ดังต่อไปนี้

๑ เพชวกรรม ในรัชกาลที่ ๓ ไต่ยีนภาชคนหนึ่ง ซึ่ง
 เขียนท้องพระวัตร ในพระอุโบสถวัดอรุณ ซึ่งไฟไหม้เสียแล้ว
 ฝีมือสมควรยกเป็นครูไต่ เพชวกรรมคนนั้น ไต่ทราบว่าชะลีเขี่ย
 ทรายเมื่อเล็ก ๆ จะไวเขี่ย แต่น่าจะไม่ใช้คนที่กล่าวในไหว้ครู
 เพราะในคำไหว้ครูไม่มีฟุคโนตยอกชื่อเดิม คงเป็นคนชั้นผู้ใหญ่
 มาก ล่วงไปเสียนานแล้ว จนไม่รู้จักชื่อเดิมกัน อยากจะ
 เถายกฝีมือให้ แต่ไม่มีหลักฐานเสียเลย

๒ ขุนเทพ คนนี้ยังหนักหนา เทพที่ฝีมือมีชื่อเสียงได้
 ยินมาถึงสามคนคือ (๑) เทพยนต์ ตำแหน่งเจ้ากรมช่างหุ่น
 ที่ขียนยกเขียนนำหอพระธาตุมณฑลเข็ร ก็นำโขนนำหุ่นเป็นอันมาก
 แต่ชื่อเดิมจะชื่อไรไม่ทราบ และจะเป็นขุนฤาเป็นหลวงก็ไม่ทราบ
 เรยกกันถ้วน ๆ อยุ่คั้งนั้น ^{TUDC} ^{15/06/2564} ชำนาญขึ้นถึงกับยกยักยัดะมีนาพิราธเป็น
 ฟัน ฝีมือซึ่งมีเหลืออยู่เป็นสิ่งที่ทำในรัชกาลที่ ๒ ทั้งสิ้น เห็นจะไม่

ได้มีชวตรอยู่จนถึงรัชกาลที่ ๓ (๒) หลวงเทพ เวียกกันสันเท่านั้น
เห็นจะเป็นหลวงเทพพจนาน แลชื่อเดิมจะชื่อไรก็ไม่ทราบอีก เป็น
คนฝีมือค้อย่างขิง ยนต์ทงพระทงลงทงยกษ ฝีมือมีปรากฏ
อยู่ที่ประตูพระรเบียงวิหารขอวัดพระเชตุพน คอยกษตยทุก ๒ คู่
ก็นำโขนตกอยู่ตามบ้านอีกบ้าง มักเป็นนำขนาดเล็กสำหรับสรวม
ผู้หญิงเสียมาก กาลก่อนนั้นละครผู้หญิงมีแต่ละครหลวง แต่ใน
รัชกาลที่ ๓ ขาดจึงทำให้ขาดไป ว่าหลวงเทพคนนี้ได้มีชื่อ
เสียงมาแต่รัชกาลที่ ๒ ตลอดถึงรัชกาลที่ ๓ จนเวลาปฏิสังขรณ์
วัดพระเชตุพน ฯ (๓) หลวงเทพอีกคนหนึ่ง ที่บ้นยกษวัดอรุณ
ก็พึ่งเสียแล้ว เรียกว่าหลวงเทพกัน มีชื่อเดิมคือ ทำให้รู้
ได้ว่าไม่ใช่คนที่คำไหว้ครุหมายถึง คนที่หมายถึงเห็นจะเป็นคน
กลาง เพราะชื่อที่เรียกใกล้กว่าทุกคน ผิดแต่หลวงเป็นขุนไป
จะเป็นด้วยเลื่อนขนานภายหลังก็ได้ แลเพราะท่านผู้นั้นมีชื่อเสียงกว้าง
ขวาง รู้จักชอกันในหมู่ช่างมากกว่าคนแรกแลคนหลังด้วย จึงควร
ถือว่าเป็นผู้นั้น

๓ กัลมา เคยได้ย่นชื่อคนหนึ่ง เป็นพ่อปลัดกรวย ฝ
มือขนนายกษล่าฎาอยู่ในรัชกาลที่ ๓ ชื่อเดิมชื่อไรได้ถามปลัด
กรวยที่หนึ่งแล้ว แค้นใจที่เอามาลืมเสีย แต่เห็นจะไม่ใช้สน
คิงที่หลังกัลมาสน

ที่จริงควรจะไหว้วอน เพราะฝีมือก็เช่นเอกทัตเทียมกัน ไม่มีเสมอ
สามในรัชกาลที่ ๓ ที่ไม่ไหวจะเป็นด้วยคงแก่เรียนอายุอ่อน ฤๅมิฉะนั้น
ก็ถึงแก่ความชั่ว ได้ทราบว่ากระทำผิดฆ่าคนตาย แต่เห็นจะ
ไม่ใช่โดยสัญเจตนา ลูกขุนพิพากษาให้ลงโทษจำคุก แต่พระ
บาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดยกโทษพระ
ราชทาน ตรัสว่าช่างฝีมือก็หาใช้ยาก

๖ ตามี ได้ยินเรียกกันว่าตามีบ้านขะ เขียนท้องภูริทัต
ในพระอุโบสถวัดอรุณ ซึ่งไฟไหม้เสียแล้ว ยังมีชนปูนแตกมี
รูปภาพติดอยู่ได้ อยู่ที่วังสมเด็จเจ้าฟ้ากรมพระยาภาณุพันธุวงศ์
วรเดช ทรงเก็บมารักษาไว้ชิ้นหนึ่ง เป็นฝีมือในรัชกาลที่ ๓
เหมือนกันแต่ไม่เอก

นอกจากนี้ไม่มีชื่อที่เคยได้ยินเลย
ยังมีอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งจะไม่ทักก็อดไม่ได้เพราะขึ้น คือ
นามพระอิศวรซึ่งใช้ว่า “มะหะเทว” ผู้แต่งเห็นจะไม่รู้สึก
คือ “มหาเทว” เต้นเอง คงได้นำเอาเทวรูปไปตามแขกขึ้นคุดะไร
สักคนหนึ่งมันบอกให้ก็จำเอามา ไม่ใคร่ตรองเขียนลงไป ด้วย
ประสงค์จะใช้เป็นคุลาปากย์ เพื่อให้เห็นว่ารู้มาก แต่กลายเป็น
สำแดงความโง่ไป

TUDC

15/06/2564
ควรมีควรรแล้วแต่จะโปรด

(ลงพระนาม) นริศ

ตำราสร้างพระพุทธรูป

๑ ถ้าจะสร้างพระพุทธรูป นำค้ำแต่สามคอกขึ้นไป ให้
 เอาส่วนนั้นตั้งขึ้นแต่พระบาทล่าง ถึงพระอุไรเป็นกำหนด ถ้าจะ
 ไซ้ขึ้นน้อยหนึ่งให้เอากหว่างพระขนง แม้นพระเจ้าองค์ย่อม
 ให้เอากปลายพระนาสิกจึงจะเห็นทรงสูง แล้วให้เอาส่วนพระ
 ภักตร์ ขวางพระอุระให้จกปลายนมทั้งซ้ายขวาแล้ว ให้เอา
 ส่วนพระภักตร์สอยแต่ขึ้นพระองค์ถึงพระสอเป็นสามส่วน ไซ้ออก
 ส่วนละนิ้ว แล้วให้เอาส่วนพระภักตร์สองส่วนกึ่งขวางเป็นพระพาหา
 แล้วให้เอาส่วนพระภักตร์ใส่โดยหนาเสมอหลังมาจากนมจึงได้ แล้ว
 ให้ขึ้นส่วนพระหัตถ์พระกรทั้งสามท่อน เอาส่วนพระภักตร์เข้าสอย
 ส่วนต่อส่วน แล้วให้เอาส่วนพระภักตร์วางแต่สอออกไปจึงได้
 เสมอพระบาท แล้วให้เอาส่วนพระภักตร์ ตั้งแต่พระบาทขึ้น
 มาจึงได้เสมอพระหัตถ์ หนึ่งให้ทำพระภักตร์เป็นสามส่วนเอาส่วน
 หนึ่งนั้นขวางเป็นพระโอบู หนึ่งให้สอยเอาแต่พระนาสิกมาเสมอ
 พระหนุ ขวางลงเป็นผ้าสังฆาฏี แล้วให้ทำพระภักตร์เป็นสามส่วน
 เอาส่วนหนึ่งตั้งขึ้นแต่พระอุไรจงสูงเสมอเส้นพระศก แล้วให้เอา
 ส่วนนั้นหยั่งแต่พระเกษมาลาออกมาจึงตรงพระอุไร แล้วให้เอา
 ส่วนนั้นตั้งขึ้นไปเป็นวงทริก แล้วให้เอาทองพระภักตร์ไซ้ขึ้นน้อย

เป็นพระรัศมี ^{๒๔} อนึ่งให้ยื่นคลองพระเนตรเป็นสี่ส่วน ไว้หว่าน
 ส่วนหนึ่ง ส่วนหนึ่งเป็นตาก้า สองส่วนเป็นหางตา ถ้าจะทำ
 พระบาทแต่สั้นตลอดปลายนิ้ว ให้เอาส่วนพระภักตร์ พระกรรณ
 ก็เอาส่วนพระภักตร์ แต่ลดเสียพอสมควร อนึ่งท่านห้ามมิให้ ไช
 นำคกตงชน ขาคส่วนตรงพระเนตร ว่าแพ้ง่าง แล้วมิให้ปลาย
 พระนาสิกตกถึงตรงพระอุระ ว่าสมภารเจ้าวิคมีสยาย ให้ตก
 ตรงฝ่าพระหัตถ์จึงเห็นสำรวมงาม ^{๒๕} อนึ่งให้แบ่งพระภักตร์เป็น
 สามส่วน ไว้พระนลาตส่วนหนึ่งจดพระขนง แต่ใต้เหลี่ยมพระ
 ขนงลงมาถึงลูกพระนาสิกเป็นส่วนหนึ่ง แต่ไข่น้อย แต่พระ
 นาสิกมาจากพระโอษฐ์พระหฤเป็นส่วนหนึ่ง แม้นพระประนมพระยืน
 ก็ให้ ไชส่วนคูกกัน แต่ให้คองพระภักตร์ยาวออกไว้ แล้วให้
 เอาคองพระภักตร์สอยลงไปตั้งแต่ใต้พระหฤ ถึงฝ่าพระบาทให้
 ใต้หกส่วน แต่ให้ ไชออกไว้ข้าง ถ้าเป็นพระทรงเครื่องก็ให้ ไช
 เจ็ดส่วนมากออกกว่าทรงไตรย จึงจะเห็นทรงสูงงาม ๑

๑ ถ้าจะทำคิยภกระสมใช้คิคคสิ่งของ ให้เอาชินบาทหนึ่ง บริสุทธิ
 คำลึงหนึ่ง ลึงกะสี่สองลึง คิคค้วยน้ำประสานคิยภมันแล ๑

๑ ถ้าจะหุงน้ำมันเชียวทากระต่ายเงิน ให้เอาน้ำมันยางใส

๓ ทนนาน ๓ กระวาน ๓ ลักชี ๓ ผิวมะกรุด ๓ กะเทียม ๓

ยางสน ๓ หุงอย่างปลัดกละลายเชียวคองแลให้ ๑

๑ น้ำมันเหลืองให้เอาน้ำมันยางใส ๓ ทนนาน กระจวาน ๓ สักชี ๓
ผิวมะกรูด ๓ กระเทียม ๓ รวง ๓ พริกเทศ ๑ น้ำมันปลา
ถั่วซา ๓ ๗

๑ สันไฟให้เอากาว ๓ สารส้ม ๓ เปลือกมะไฟ ๓ เปลือก
โลด ๓ ฝรั่ง ๓ ก็นนอนเกล้าเอาน้ำใส หุงด้วยชามตั้ง
กลางกระทะน้ำร้อน ๗

๑ ถ้าจะตุงน้ำมันขี้กบทั้งกำมะลอ แลละลายเครื่องเขียนใช้
ให้เอาน้ำมันยางใสทนนาน ๓ ลูกจันทน์ ๓ คอกจันทน์ ๓ กระจวาน ๓
กานพลู ๓ ขางแก้ว ๓ ขางมะขวิด ๓ หนังกะเบน ๓ พุงปลาฆ่า ๓
สนเห็น ๓ สักชี ๓ น้ำมันพิมเสน ๓ พริกขี้หนู ๓ รกค
น้อยหนึ่ง หุงกับโถตั้งกลางกระทะทรายสามวันใส่ไฟแต่สมควร

๑ ทำเงินคำให้เอามาซัดขึ้นให้เป็นผงแล้วขี้ ๗

๑ ถ้าจะประสมทองอ่อน ให้เอาเงินส่วนหนึ่ง ทองสองส่วน
กวนกันใช้ ๗

๑ อีกอย่างหนึ่ง เอาเงินสองส่วน ทองส่วนหนึ่ง ทำคูกกัน ๗

๑ ผิจะใช้สีต่าง ๆ ในกำมะลอให้วิเศษ ให้หากันแร่ต่าง ๆ
ทขกนกับน้ำมันมาเลือกใช้เอาเด็ก ๗

๑ ถ้าจะละลายทองให้กวนกับน้ำผงให้ละเอียด แล้วล้าง
น้ำให้หมด จึงเอายางไตรใส่หน้าอ้อยกวนกับทอง เขียนแล้ว
ขัดด้วยไมรา ๗

๑ ผิจะทำนาทำให้เอาบริสุทธิ์ ๓ บาท สังกะสี ๓ บาท
 พรอท ๓ บาท ผักปราบ ผักเขียใหญ่ หน่อไม้ไผ่ บิดเขาน้ำ
 เป็นยาถอนไ้กินกัน แล้วใส่เข้าขลุบสุ่มไฟแกลบสามวันเอา
 ออกดู ถ้าเป็นนวนจึงเอา ถ้าไม่เป็นนวนให้สุ่มไปใหม่ เข้า
 ทองแดงบาทละสองไฟ แล้วหล่อน้ำสำเหล้ากบยบายผักกะชัย เถา
 ลำแพน เปลือกสัปรด ฯ

๑ ครั้นหล่อเป็นรูปพรรณแล้ว จึงเอาผักโหมทั้งสาม มา
 ทำคูลอกอีกสามส่วน เกลือส่วนหนึ่ง แล้วเอาพรอททำรูปพรรณ
 เอายานพอก สุ่มไฟแกลบพอสมควร จึงชนสนากสุกงาม ฯ

๑ ผิจะประสมเนาวโลห เอาชิน ๓ บาท จ้าว ๒ บาท
 เหล็ก ๓ บาท บริสุทธิ์ ๕ บาท พรอท ๕ บาท สังกะสี ๖ บาท
 ทองแดง ๗ บาท เงิน ๘ บาท ทองคำ ๘ บาท ฯ

๑ ถ้าสกัดโลหะ เอาจ้าว ๓ บาท เหล็ก ๒ บาท พรอท
 ๓ บาท สังกะสี ๕ บาท ทองแดง ๕ บาท เงิน ๖ บาท
 ทองคำ ๗ บาท ฯ

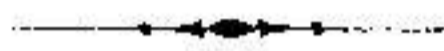
๑ ขี้ฉุโลหะ เอาเหล็ก ๓ บาท พรอท ๒ บาท
 ทองแดง ๓ บาท เงิน ๕ บาท ทองคำ ๕ บาท ฯ

๑ ถ้าจะเขียนทองแดงทองเหลืองใช้ขี้ฉุอย่างจีน ให้ฝนนอน

กล้าคาบให้แห้ง จะเขียนด้วย ^{ยาง} _{น้ำมัน} } ก็ตามแต่จะเขียน ^{สิ่ง} จึง

เอาทองผงนั้นโรยกวาดไป แล้วประสานด้วยเครื่องเขียน ๑

๑ ถ้าจะประสมสังกะสีอย่างมั่งกะหล่ำ เอาชิน ๑ บาท สังกะสี ๓๐ บาท คลอมน้ำกินกัน แล้วจึงหล่อรูปพรรณแต่งตัวฝังลายแล้ว เอาส้มมะขามเปียก ๓ เกลือ ๓ มาศ ๓ ดินประสิ่ว ๓ ต้มแซ่ไว้ให้คลายร้อนค้ำคิ ๑

นิพพานสูตรคำฉันท์

๓๕	๑	ขอดวายประนมบรรพ
ลายลักษณะลงกฏธรา	กชยางษยาทา
รจเรขเรื่อังไร
	๑	เรณุมฤตฐุชวทรอง
ร้อยแปดปรเภทปกสปรไฟ	คภิมงคมาไโดย
ยนิปรเภทโสภณ
	๑	พุทโธวโรกครวรัค
ขาทางคโนนิตยอนน	สัคสุทธิโสคสน
คณิยมยาการ
	๑	พระองค์พระวไซยเสน
ปรายเบญจพิททพลมาร	ทรบพิตรญวคญาณ
มุนินทรเสด็จคง
	๑	เหนืออาคนไอสุรยตระกูล
เทवासุราสุรนิง	คสิทธิษัศตภุชงค์
คณิรนนตเรื่อังไร
	๑	ขอดวายคีโรยษยภิกาค
ในยางษยทวรใน	ยพิมลมาไโดย
กักระภองผกาภาณุจน์
	๑	โสเกศวราคุรภิวัน
หวังให้วโรวรนิวาร	ทคิคุขสามสถาน
คณิวาศวาเรนทร์
	๑	แล้วขากัถวายกรภิวัน
โสศคกงคณาพมเนน	ทรรธรมวาเซนทร์
ทริยธรรมาท
	๑	สูตคันตพระวไยยนารรด
ทั้งสามขัฎกไทรยตรี	ขรมารรดไมพี
พิชพรธณสยสกล

๑ เป็นพิริยทิพย์ทรรธร
 ยัน^๔ฏาล^๔คก^๔อช^๔กค^๔ล
 ๑ หวังให้^๔ยัน^๔โดย^๔จิต^๔รอัน^๔จง
 ถึง^๔สถาน^๔คือ^๔ศ^๔ช^๔บ^๔แค้น^๔ลง
 ๑ หนึ่ง^๔ซาก^๔ย^๔ออก^๔ร^๔ประ^๔นม^๔
 ษั^๔ฎ^๔าง^๔ค^๔ท^๔ร^๔ง^๔อ^๔ช^๔ก^๔ใน^๔
 ๑ เป็น^๔บุญ^๔ข^๔าง^๔ษ^๔ก^๔ล^๔เก^๔น^๔
 ไป^๔ร^๔ค^๔ป^๔ร^๔า^๔ณ^๔ร^๔า^๔ส^๔ร^๔น^๔ิ^๔ร^๔น^๔
 ๑ เป็น^๔เก^๔ษ^๔เก^๔ษ^๔ม^๔ศ^๔ุ^๔ช^๔สน^๔
 ใจ^๔ผู้^๔จะ^๔ห^๔วัง^๔พ^๔ท^๔ท^๔น^๔ว^๔ง
 ๑ ทั^๔ก^๔ษิ^๔ณ^๔โ^๔ส^๔ค^๔ต^๔ร^๔ท^๔ิ^๔ค^๔ม^๔
 ส^๔ค^๔ษ^๔ั^๔ข^๔ร^๔ร^๔ม^๔ส^๔ุ^๔ค^๔ติ^๔ย^๔ชา^๔ณ^๔
 ๑ เส^๔รี^๔จ^๔ถ^๔ว^๔า^๔ย^๔คิ^๔โร^๔ร^๔ค^๔ป^๔ระ^๔เพ^๔ท^๔
 ทั^๔ง^๔ส^๔ำ^๔ม^๔ศ^๔ุ^๔ข^๔อ^๔ไ^๔ภ^๔ย^๔
 ๑ ป^๔าง^๔น^๔ั^๔น^๔ั^๔ส^๔ม^๔ค^๔็^๔จ^๔พ^๔ระ^๔
 ส^๔่^๔ค^๔็^๔จ^๔า^๔ก^๔ม^๔ห^๔า^๔ส^๔ถ^๔-
 ๑ เม^๔ื่อ^๔ง^๔แม^๔น^๔ค^๔็^๔อ^๔เม^๔ื่อ^๔ง^๔มา^๔
 ส^๔ำ^๔ว^๔ต^๔ถ^๔เ^๔น^๔อ^๔ง^๔น^๔อ^๔ง
 ๑ จ^๔ึง^๔พ^๔ระ^๔ส^๔ม^๔ค^๔็^๔จ^๔มา^๔ร
 ไป^๔ร^๔ค^๔ป^๔ร^๔า^๔ณ^๔ร^๔า^๔ส^๔ร^๔ม^๔

ม^๔น^๔ิ^๔ร^๔ัน^๔ค^๔โ^๔ย^๔ษ^๔จ^๔ล
 พ^๔ร^๔ห^๔ม^๔พ^๔ร^๔ร^๔ณ^๔เส^๔ค^๔็^๔จ^๔แ^๔ส^๔ค^๔ง^๔
 ส^๔วั^๔ส^๔ติ^๔ร^๔ว^๔ค^๔แ^๔ร^๔ง^๔
 ย^๔ท^๔ม^๔อ^๔ก^๔ษ^๔ค^๔ิ^๔ว^๔า^๔ไ^๔ด^๔ย^๔
 ว^๔ร^๔ส^๔ง^๔ษ^๔ม^๔ส^๔ว^๔าง^๔ไ^๔ส^๔
 ค^๔ิ^๔ล^๔ศ^๔ุ^๔ช^๔แ^๔ฝ^๔่^๔ผล^๔
 ท^๔ร^๔ภิ^๔ม^๔ข^๔ม^๔ณ^๔ช^๔า^๔ล^๔
 ต^๔น^๔ิ^๔เพ^๔ท^๔ช^๔ส^๔น^๔อ^๔ง^๔อ^๔ง^๔ค^๔
 ค^๔ร^๔โ^๔ย^๔จ^๔ำ^๔น^๔ง^๔จ^๔
 ษ^๔ป^๔ระ^๔เส^๔ริ^๔ฐ^๔แ^๔ส^๔ว^๔ง^๔กา^๔ร^๔
 ภ^๔ร^๔ภ^๔า^๔พ^๔ย^๔แ^๔ก^๔เ^๔น^๔ส^๔ำ^๔ร^๔
 ย^๔ศ^๔พ^๔ท^๔ธ^๔น^๔า^๔ไ^๔ด^๔ย^๔
 ศ^๔ิ^๔ร^๔ร^๔ต^๔น^๔ค^๔ไ^๔ด^๔ร^๔ย^๔
 ณ^๔พ^๔ร^๔ร^๔ท^๔โ^๔ย^๔พ^๔า^๔ล
 ม^๔ุ^๔น^๔ิ^๔น^๔า^๔ร^๔ถ^๔จ^๔อ^๔ม^๔อ^๔าร^๔ย^๔
 น^๔พิ^๔พิ^๔ช^๔เร^๔ื่อ^๔ง^๔ว^๔อ^๔ง
 ค^๔ุ^๔ล^๔ย^๔โ^๔ย^๔ค^๔ระ^๔ค^๔ัก^๔ส^๔อ^๔ง^๔
 น^๔ิ^๔ค^๔ย^๔เ^๔น^๔ก^๔น^๔า^๔ค^๔ม
 15/06/2564
 วิ^๔เช^๔ย^๔เ^๔ย^๔น^๔ท^๔ร^๔โย^๔ค^๔ค^๔ม
 ส^๔ุ^๔ร^๔น^๔ร^๔น^๔า^๔ค^๔า^๔น^๔ค^๔

- ๑ ถ้วนทีนมานัก
จักถึงนฤพาน
- ๑ แทนพยสาธิต
สยสัศวสาภล
- ๑ ถวายแก่สุคตทศ
ขันธวะขันธสถาน
- ๑ ส่วนพระขรรค์ขม
จักปลงพระชนม์ศรี
- ๑ ไ้ออกตระตกคทาษ
ฟ้าดินจะคลกกาล—
- ๑ เพราะพระมุนีโน
รตุรงรลาญแด
- ๑ เทวาคณาใน
โสฬศแมนสรวง
- ๑ ครันรุ่งอรุโณ
รัยบิณทีขาคใน
- ๑ แทนจะสุคคัพ
แก่นคคข่าเทองเนอง
- ๑ ครันเสร์เจ้าเรจธรรม
สั่งเมืองขราสา

สฤษศิริกษศิริโองการ
วรพทชเสด็จคต
ยรรคินมณชล
กรอัญชูลีกาญจน์
ทิศเทพญวคญาณ
สืวยทมากมี
ภูวญาณโมพี
ศุขสายสังขาร
สิโววาทนिरาศกาล
จะพราภจะพลัคแด
วโรนารถจักแปร
ก็จะลิ่งจะลาญทรวง
ทศทิศขัณษ์ยวง
สิทธิศกคิสขไสมย
วโรนารถเสด็จไป
จันหันเห็นจะสั่งเมือง
ทจะคัยจะคเคอง
ก็จะสรอยละห้อยหา
15/06/2564
ยรยรรพคภา
ลียแล่วจะคลาไคล

๑ ที่เคยขเคยพบ
ที่เย็นขเย็นใจ

๑ ครนพระศถาคต
เวียงวังกโอนอน

๑ ว่าโอ้แต่ันแล
จะมีคจะมีนใน

๑ ทงพาละห้อยให้
สืบทศชรอ้าเย็น

๑ เมืองแมนกรันทก
โสฬศพรหมพร

๑ เมืองพยสาลี
บัคส์ตบัคส์โวงการ

๑ จะหวนจะหว่าทรวง
ชรอุมชรอ้าพรณ

๒๓ ๑ ครนพระบรมธรรมเสด็จแจง พุทธพจนครแลง โกลัษุรัมย์
เสด็จคลา

๑ ส้งเมืองพยสาลีรมยา ขยลยศมรา คราทินแล
บเห็นเลย

๑ แต้บูรพากาลย์อมเคย สภจิตรภระมลเชย รัชชรรมา
นรินทร์

แลจะนบจะนอบใคร
ก็จะเศร่าจะเสระสูญ

ทศพลบัณฑ
ประคจตั้งจะมีใจ

จะแปรปราณวาไโดย
ทกการจะข้อยเป็น

ทั้งคินไซรก็โหยเห็น
ชรอุมโอ้อศจรรย

ทั้งบรรพตยดขหญัน
คตรนกตระตกกาล

ประคจมีมโนญาณ
ก็ระย่อระยัขบรร

ก็ระลวงระลุงทรรบ
รวีวรบส่องแสง ฯ

๑ บัณฑิตเราจักเสด็จจร นฤพาน	จรชคคินิกร	มนทกาลยจ
๑ ก็บร้างจะกลบคินสู์สถาน คั้งก่อนเลย	สถิตจิตรยนาน	ในยุรัน
๑ เมืองพยสาธิตประคจเฉย พุทธารมณ	พจนรศกัเฉลย	พันชวาที
๑ แแต่ก่อนตู่ช้าย่อมชม วรทยาน	ชตฤทธีรวคม	คามภิโรคม
๑ ว่าโอ้พระเอยจะนฤพาน จะโคจรกสุญ	สุคตยทนุสถาน	เทียรในแดนไตร
๑ สยสัคตวทั้งหลายมากมูล ชเสกัจคจ	อุยัคคิทกชจะภูล	ค้วยบเห็นพท
๑ เทวานาเนกพิศวง พิราไลย	จิตรวัยัคคิกังง	งวยทั้งปวงเปน
๑ คจคั้งนรรอนทั้งคัยไต ยโคกา	คหิตจทรททัย	เทียรกำสรคศีล
๑ ไตรภพนรเทวา โกลาหล ๗	อจลวิชลคณา	พรหมยังเกิด

๒๘๘ ๑ ชลาลาลก

๙ ๙ ๙ ๙
อ ก อ อ อ อ อ ง

ชลาลาไลย

๑ ขากาลกาลก

ทุกขรรขรรพค

ปรานีนรา

๑ ว่าไอ้ไอ้เรา

จะเห็นเห็นใคร

นิยมยมกาล

๑ ฝ่ายอันอรรณพ

กระชอกชอกชล

รลงลงใจ

๑ ปรานีนิรัช

โอดอกอกเรา

จะอยู่อยู่นาน

๑ เพราะพระพระองค์

จักถ้วนถ้วนเสด็จ

จะทุกข์ทุกคน

๑ จักเปล้าเปล้าใจ

๑ เลอญลาญลาญขท

๙ ๙ ๙
ท น ท ง ท ง ท ล

ทุกชั้นชั้นบน

ระทคทคใน

จะโตนโตนเทา

จะควรรควรรมา

จันจัญจัญจย

กระมลมลมาลย์

ทุกสิ่งสิ่งสัตว์

จะเนาเนาใน

จะจากจากจง

จากสงฆ์สงฆ์สาร

จะเห็นเห็นใคร

มขัตขัตคค

ทุกวังวังวล

ทุกแค้นแค้นไทร

คจมีมีใจ

จะโทยโทยหา

จะโปรคโปรคปรา

จยจักรจักรพาฬ

รลงลงลาญ

ประสขสขไสมย

ไทรภพพขโทษ

จักนยนญพาน

เอนคคคกาล

ทศาสากาล

๑ เสกัจฉันโกชนโอชสุกรตระการ

โรคากัจฉันกาล หฤไทย

๑ รัญจวนจรทรทุกขพทชอุพิษย์

นายจุนทรกินใจ ก็โคจรท ข

๑๖ ึ่งพระสรรเพชัญญกุลโรค

โรคาญกติโยค

จุนทรจินตาทนใจ

๑ ึ่งพระพุททโพธิ์กัไซ

พระธรรมครัสไตร

บันเทออันนายสงกา

๑ ให้หายสงไสยขมิกลา

แล้วครัสเทศนา

สรรเสริญกุศลขุญ

๑ อันถวายบิณทียาทอคุลย์

ทั้งสามสถานปุณ

ประโยชนพันอุประมา

๑ เป็นเอภากรรรมคตา

เดี่ยวท้วยกันธา

นภาพพันภพไตร

๑ ปางเมื่อสรรเพชัญญเสกัจไคล

สรูปฤกษาไตร

ทรสมทรสายสาขา

๑ ปางนั้นอนนงคสุชาดา

เอารคโอชา

มจรถวายเป็นทาน

๑ หนึ่งเสกัจโดยอัญญาสถาน

พขพานิชมาน

๑๖ ทบขผลกิลลา

๑ มาถวายรคโกชโอชา

๑๖ แก่พระศาสดา

๑๖ ทิลกโลกสมเก็จ

๑ ^{๕๕} ทินเป็นบุญญเกษตร

พุทธภาพครุไร

๑ พยนายหนึ่งนามขุไคล

ประเสริฐถวายทยทาน

๑ เป็นบุญในสุทธสามสถาน

จะปุนทั้งสามมตีมา

๑ ครันเสร์พระธรรมเทศนา

กิลุสำนักนิตศพล

๑ ถึงแก่โศคามรรคผล

พิภพโคกาโดย

๑ ปางนั้นพุทธพลพิไสย

อุทรโรครัญจน

๑ นิกในพระหฤไทยว่าควร

จะแปรไปสู่นฤพาน

๑ ^{๕๕} ทินกำหนดในกาล

จะม้วยพระชนม์ขคสา

๑ เป็นแต่เพียงธรรมขุรา

ขุโยคคัยโตยกรรม

๑ ^{TUDC} ครัสรู้ด้วยญาณพระสร

คมีพระภาคโยงการ

^๕ เพื่อพระสรเพชัญ

^๕ คือขุนทงใจ

ใครเลยจักปาน

นายขุนทศรัทธา

เสียบทฤษฏีกังวล

แค้นเคืองเนื่องใน

กาลนจักปรวน

จักตลแดนสถาน

^๕ ^๕ เพราะเพชงขา

15/06/2564

เพชัญพุทธมหัน

๑ เรียกพระอานนทขยาน

จักม้วยพระชนม์ครวไล

๑ ทูกรอานนทผู้ไกร

ชราวเซรเทรทรุด

๑ จักมล้างแปลงปลุกฎาจะอุค

จะเคระาจะครองไปพลาง

๑ ค้วยผลพุทชเวรุแต่ปาง

ก็ให้กายังหฤไทย

๑ จึงพระอานนทเฉลยไชย

ก็ทูลสวภาพขยาน

๑ เพราะเพือขรู้อการ

ขพิตรพุทชธิบาย

๑ จึงพระอานนทก็ผาย

คคทงปวงขมิกลา

๑ ว่าเรื่อนอันโตแลชรา

ภินพปลุกแปลงควร

๑ ครนพุทชฟังพจนรญจวน

ว่าโอเอนคภพไตร

๑ แตนลขลควาไลย

มโนพิการมนัศ

จักถามถึงกาล

คฤหาสสถานโต

สาหค้ำชยุค

ก่อนฆ่าขันธ์นวาง

คอบพุทชพิไสย

หฤไทยจอมอารย

สวณทูลถวาย

ฟังมล้างแล้วมา

หฤไทยแปรปรวน

15/06/2564
จักเคระาสูญใน

- ๑ เพราะพระจักจกสยบสัตว์
ก็เสด็จลลาคลาไคล
- ๑ ถึงกุนทนต์ที่ธารไคล
ก็เสด็จสำราญพุททกาย
- ๑ สมนเค็มนั้นนารถก็ผาย
ก็ใช้ขมเสด็จอานนท
- ๑ จึงพระวรรณชทศพล
ก็เสด็จยังกุนทนต์
- ๑ ปางนั้นพอพานิชล
ประมาณตำรายกเวียน
- ๑ ข้ามธารนทอนเนียร
ก็ชวนวิคคิมลทิน
- ๑ จึงพระอานนทกทิน
ก็คินยังคมทลสาร
- ๑ บัคนวารยันกาล
นททังปวงเป็นคม
- ๑ บัคนั้นพุททไพธารม
ยันทลคคิตยมีคลา
- ๑ ว่าไธรรอยกรรมบุรา
อันไค้กระทำทจริต

สาภลกลขัตติ

เฮาอาศนาไสย

พระโองการหมาย

รัยพจนสนธิ

ลามาโดยมิ

มละไหลธาเกียรณ

แหงใจจงถวิล

ชุนขันชลธาร

ฟังสายสารสม

15/06/2564

แต่ก่อนศาสดา

๑ ข้างก่อนสรรเพชญ์พิตร	เป็นนรกนิษ
คภาพเทียรทำนา	
๑ เคียงโคทั้งคู่ลิตา	มาถึงคงคา
จะข้ามนทีธารไหล	
๑ น้ำนั้นชุ่มชื้นมิได้	โคอยากเร่งใจ
จะกินก็ห้ามมิหยด	
๑ บุรพยาปก็มาจำคุก	บัคก็ทันพระพุทธร
เมื่อปางชเป็นทศพล	
๑ ึ่งพระวรรณชอนนท	ลิตาแทนคต
นทีกคตารไร	
๑ ชกักักควยบาตรครไร	ถวายเป็นแจ่มไตร
ยพิตรเสวยขมินาน	
๑ แลวเสกจลิตายังสถาน	หารอขบรวาร
สงมโคยเสกจไป	
๑ ครนถงบรมย์อินไพ	บุลยราชฎ์พิไสย
กุสินารายขรินทร	
๑ ในกรุงมถราชขคินทร	ก่อนเป็นภูมิน
ทรราชสถิตย์ในสถาน	
๑ เสกจในรวไนทยาน	15/06/2564
โกสมภไสคไสภา	พรรณพฤษพิศาล

๑ เสาวภาคย์พิบูลย์มาลา ประยงค์แย้มยมโคย	มาลัยจำปา
๑ มลิลามาลุตโยกโยย กัฟงตระกูลขอยอาย	เกสรรายโรย
๑ พิภุลยุพนาศทรสาย รำทวนตฤก	ชาติบุษปยานราย
๑ กรรณีกาการเกษเกษ ภุมรกลั้วศคณ	เกสรสารภี
๑ บุษบาวาริชนฤมล พิศาลคนธกำจร	นฤมาलयพนท์
๑ มาลुकิเคียรทาศลิตสลอน โกศลุมภเรารศมาลย์	ศุกกรมเกสร
๑ ปรูปรางยางชางชุนชาน ทังพลัยแลพลอกฟอกเพอง	ชวิตชวาทพราวศาล
๑ คุมแควแควเกษนงเนอง ลำโยทเวียนเคียรคอง	เพลงคพลองรองเรอง
๑ สวายสวาททาศทปรางปรอง ลุมคมังคคพทรา	คุมกาภาหลง
๑ นานานองเนองพฤกษา บุรีกนานาพรรณ	เนองนนตไตรตรา

๑ ขัณฑ์กรรภาคยอนันต์
แตร้องระงมชมชวี	เรียงรายจรจรัด
๑ รังนานนางนวนเนียนัว
อัฐมอถอกถอกัน	คู่เคียงเวียงตัว
๑ พิวาขชายชุ่มเขาชั้น
ณโมยรารายเรียง	แขกเฝ้าพรายพร
๑ กรวิภสโรผสานเสียง
แลศคสังคอินทร	โกกิลม่ายเมียง
๑ นรสังคสังวาศสวาลี
สำน่านสำเนียงกลางไพร	ตาลางขัณฑ์
๑ นานานกหกเห็นไศล
สรกลางสรลอนเกลื่อนผกา	จับจอมเขียดใบ
๑ รังเรียงเคียงคู่พฤกษา
ประกายคยพันตยาคี	สาโรชประกาย
๑ มีมฤคคณองสารสิทธิ์
แลโคมหิงษ์หิงษา	ไกรสรสิงคิล
๑ ชายทองย่องฟานคาศกา
สรกอกันกนกันเกลียง	โคเพลาระเพลาระคลา
๑ หมม่มั่นเด่นค่อนต่อเคียง
ละมั่งระมากผาคผาย	เสื่อสร้างครางเสียง

๑	เยี่ยงผ้าผ่าเส้นขจัดขจาย
ก็เร้นในไพรโพรงพอน	คู่กันคนตาย
ข
๑	มฤคานาเนกนิกร
นิพนชกล่าวพรรณา	กั๊อย่างจากกลอน
๑	ปางนั้นพระศรีศาสดา
พิศาสงสทสอง	เสด็จหว่างพญกษา
๑	ไม้งเรียงเรียงเรื่องรอง
ทรสมทรสายสาขา	สาโรชทั้งสอง
๑	ไม้นั้นเป็นที่ศาสดา
นพทชเสด็จบทร	เป็นต้นอุพา
๑	ปางนั้นทุกเทพนิกร
แลนาคครุฑคำเกิง	คนธรรพ์กนิร
๑	มาถวายอภิวันทคำเกิง
หญไทยถวายคุษฎี	ทรขุษย์ขำเทิง
๑	แต่สยมภูวนยโมพี
มกฏสุคแค้นทล	ล่วนโลกยโลกิย์
๑	คณะเทพสุราलयน
คถวายสคนธกำจร	หมื่นโลกยอนน
๑	ข้างถวาย ^{TUDC} จุนเงินต้นสรลอน
ทรมนัศยโคกาตุร	15/06/2564
แล้วกลีบทุกขจร

- ๑ โอ้อ้ออกตินกาลสูญ
อนิตยทุกขนิรันต
- ๑ เพื่อพระจักณฤพานพลัน
มสัศวโลกยนิกร
- ๑ พยพระสรพชฌมุนีวร
นิราศร้างแรมไกล
- ๑ ปางรักมุชลาหลามไหล
ระทกระทวยโคก
- ๑ ข้างเปลืองเครื่องทรงนานา
ก็ไต่พลาญปราศปราณ
- ๑ จึงพระทศพลบรรหาร
สังฆศิษย์ทั้งหลาย
- ๑ ว่าสังฆารนย์อมกลาย
นิรันตโรคนิรา
- ๑ จึงพทเขารสเรวยา
อนิจเทียบรทกคน
- ๑ ปางนึ่งพระอาณนท
จะรากจะเปล้าแคคาล
- ๑ คิดว่ากุนช่วยการ
แล้วจะจากพรากไป
- อกฟ้าพ่นอุณ
- ทนนเป็นกรร
- แล้วจกเจียรจร
- รัตนวงรำไร
- กลิ้งเกลือกไปมา
- สั่งสอนบริพาร-
- กลับเกิดแล้ววาย
- ลืมความมรณา
- รู้ว่าทศพล
- 15/06/2564
พยพระวรญาณ-

๑ เริงคิดเริงแค้นเคืองใน
ครหนครทนายวายทรวง	พิศวงหลงไหล
๑ ใ้อักขาศุวรรระลวง
หญไทยแสนโศกคล้าย	กาลเกิดแต่ควง
๑ กัมเกล้ายังคมอภิวันท์
กึ่งในทวารอบคลา	แล้วผาดผายผัน
๑ ว่าโอโอ้อาอาตมา
วิยมรคเป็นอรหันต์	ก็ไ้ถึงฮา
๑ แสนโศกานนค์สยสรรพ
พิลาปอาบชลไนย	พิไลยจาขัลย์
๑ กรันแสงเครงครำรำไร
บร้างจะแจ้งเห็นธรรม	โอ้แต่ไ้ไป
๑ พรุกันไครเลยจักผัน
จะรับสธารศเสวย	พระกรมาพลัน
๑ หนึ่งสพระทนต์อันเคย
จะรับประเคนอัญคัล	จักถวายไครเลย
๑ อณโศทกธาราอัน
บคันจะอัยเป็นคาย	โสรวสรงทุกวัน
๑ บคินพระจักนฤพานกาย
บ่าเรอสุคตของคไค	กุจักผันผาย

๑ เคยเมื่อ ^A สรรเพชญ์ครรไล	ข้าโดยเสด็จไป
ทุกแห่งขใด์คลาศคคา	
๑ เคยเสด็จไปรตสัตว์ในสา	กมลพโลกา
กให้บรรลุสรวงสวรรค์	
๑ ถึงสุขสามสถานอนันต์	สมบัตติกิไยสวรร
ยศุขนฤพวาไลย	
๑ แต่บรรพกาลจอมไทรย	เสด็จฐานโตโต
แลข้าก็ไ้ โดยเสด็จ	
๑ ไปรตสัตว์แล้วพระสรรเพชญ์	เอาธรรมสำเร็จ
สำแดงแก่ข้าทุกประการ	
๑ ยकिनจกตลเคนสถาน	ถึงถิ่นนฤพาน
แลข้าจะเปล้าเปลื้องใจ	
๑ เคยครันพระสุริโยไทย	สรรเพชญ์ครรไล
ไปยนิชชยาคนิรันต์	
๑ ทนโใโใชรอยกรรม	จักนฤพานพลัน
แลสามพิภพเศว้าสุญ	
๑ ใจข้าขาดขว้าอกคูล	ยิ่งโรคาภูล
สหัสสรแสนโคกา	
๑ แหนงว่าจักรไคลคคา	๕/06/2564
สิ้นชวาคมมา
ประเสริฐดีกว่าอยู่เป็น	

๑	แต่ ^๕ น ^๖ บ ^๗ ร ^๘ าง ^๙ จะ ^{๑๐} เห ^{๑๑} ็น	ไฟโรชาเพ็ญ
	พระ ^{๑๒} ภัก ^{๑๓} ตร ^{๑๔} พระ ^{๑๕} ม ^{๑๖} ุน ^{๑๗} ี ^{๑๘} ว ^{๑๙}	
๑	จึง ^{๒๐} พระ ^{๒๑} ช ^{๒๒} ร ^{๒๓} ร ^{๒๔} มา ^{๒๕} ชิ ^{๒๖} ก ^{๒๗} ช ^{๒๘}	ศาอา ^{๒๙} น ^{๓๐} น ^{๓๑} ท ^{๓๒} ั ^{๓๓} ร
	มา ^{๓๔} ค ^{๓๕} ล ^{๓๖} ย ^{๓๗} พระ ^{๓๘} บ ^{๓๙} า ^{๔๐} ท ^{๔๑} ย ^{๔๒} ค ^{๔๓} ล	
๑	ค ^{๔๔} ร ^{๔๕} น ^{๔๖} ถ ^{๔๗} ง ^{๔๘} ส ^{๔๙} ม ^{๕๐} ค ^{๕๑} เ ^{๕๒} จ ^{๕๓} ท ^{๕๔} ค ^{๕๕} พ ^{๕๖} ล	ว ^{๕๗} า ^{๕๘} ค ^{๕๙} ร ^{๖๐} อ ^{๖๑} า ^{๖๒} น ^{๖๓} น ^{๖๔} ท ^{๖๕}
	อ ^{๖๖} ย ^{๖๗} า ^{๖๘} ไ ^{๖๙} ค ^{๗๐} ร ^{๗๑} ก ^{๗๒} อ ^{๗๓} ย ^{๗๔} า ^{๗๕} ค ^{๗๖} เ ^{๗๗} ร ^{๗๘} า ^{๗๙} ไ ^{๘๐} ค ^{๘๑} กา	
๑	ล ^{๘๒} ัง ^{๘๓} ข ^{๘๔} า ^{๘๕} ร ^{๘๖} ช ^{๘๗} า ^{๘๘} ค ^{๘๙} ิ ^{๙๐} พ ^{๙๑} ยา ^{๙๒} ชิ ^{๙๓} ช ^{๙๔} ร ^{๙๕} า	ุ ^{๙๖} ค ^{๙๗} ิ ^{๙๘} ภ ^{๙๙} ย ^{๑๐๐} เก ^{๑๐๑} ิ ^{๑๐๒} ค ^{๑๐๓} มา
	อ ^{๑๐๔} น ^{๑๐๕} ิ ^{๑๐๖} ค ^{๑๐๗} ย ^{๑๐๘} เท ^{๑๐๙} ี ^{๑๑๐} ย ^{๑๑๑} ร ^{๑๑๒} ท ^{๑๑๓} ุ ^{๑๑๔} ก ^{๑๑๕} ค ^{๑๑๖} น	
๑	ส ^{๑๑๗} ย ^{๑๑๘} ส ^{๑๑๙} ั ^{๑๒๐} ท ^{๑๒๑} ว ^{๑๒๒} า ^{๑๒๓} ก ^{๑๒๔} ร ^{๑๒๕} โ ^{๑๒๖} ย ^{๑๒๗} ช ^{๑๒๘} ล	เ ^{๑๒๙} ย ^{๑๓๐} น ^{๑๓๑} ท ^{๑๓๒} ุ ^{๑๓๓} ก ^{๑๓๔} ข ^{๑๓๕} น ^{๑๓๖} ิ ^{๑๓๗} ร ^{๑๓๘} น
	ค ^{๑๓๙} ด ^{๑๔๐} ึง ^{๑๔๑} ว ^{๑๔๒} ิ ^{๑๔๓} ค ^{๑๔๔} ค ^{๑๔๕} ิ ^{๑๔๖} ย ^{๑๔๗} ัน ^{๑๔๘} ค ^{๑๔๙} า ^{๑๕๐} ล	
๑	เท ^{๑๕๑} ี ^{๑๕๒} ย ^{๑๕๓} ง ^{๑๕๔} แ ^{๑๕๕} ท ^{๑๕๖} ์ ^{๑๕๗} โ ^{๑๕๘} ย ^{๑๕๙} ช ^{๑๖๐} ร ^{๑๖๑} ร ^{๑๖๒} ม ^{๑๖๓} ข ^{๑๖๔} ุ ^{๑๖๕} ร ^{๑๖๖} า ^{๑๖๗} ณ	ช ^{๑๖๘} ึ่ง ^{๑๖๙} พระ ^{๑๗๐} ว ^{๑๗๑} ร ^{๑๗๒} ว ^{๑๗๓} ณ ^{๑๗๔} า ^{๑๗๕} ณ-
	แ ^{๑๗๖} ก ^{๑๗๗} ล ^{๑๗๘} ง ^{๑๗๙} ย ^{๑๘๐} ัน ^{๑๘๑} ท ^{๑๘๒} ุ ^{๑๘๓} ล ^{๑๘๔} ค ^{๑๘๕} า ^{๑๘๖} ถ ^{๑๘๗}	
๑	โ ^{๑๘๘} ย ^{๑๘๙} ช ^{๑๙๐} ร ^{๑๙๑} ร ^{๑๙๒} ม ^{๑๙๓} น ^{๑๙๔} ิ ^{๑๙๕} ย ^{๑๙๖} ม ^{๑๙๗} ก ^{๑๙๘} ล ^{๑๙๙} ่า ^{๒๐๐} ว ^{๒๐๑} มา	ท ^{๒๐๒} ุ ^{๒๐๓} ก ^{๒๐๔} ์ ^{๒๐๕} โ ^{๒๐๖} ภ ^{๒๐๗} ย ^{๒๐๘} ม ^{๒๐๙} ร ^{๒๑๐} ณ ^{๒๑๑}
	พ ^{๒๑๒} ิ ^{๒๑๓} ย ^{๒๑๔} ค ^{๒๑๕} ิ ^{๒๑๖} โร ^{๒๑๗} ค ^{๒๑๘} น ^{๒๑๙} ิ ^{๒๒๐} ร ^{๒๒๑} น ^{๒๒๒} ต์	
๑	จ ^{๒๒๓} ง ^{๒๒๔} เจ ^{๒๒๕} ้า ^{๒๒๖} ร ^{๒๒๗} ่า ^{๒๒๘} ภ ^{๒๒๙} ก ^{๒๓๐} โ ^{๒๓๑} ย ^{๒๓๒} ช ^{๒๓๓} ร ^{๒๓๔} ร ^{๒๓๕} ม ^{๒๓๖}	อ ^{๒๓๗} ย ^{๒๓๘} า ^{๒๓๙} ล ^{๒๔๐} ึ ^{๒๔๑} ม ^{๒๔๒} ค ^{๒๔๓} ว ^{๒๔๔} า ^{๒๔๕} ม ^{๒๔๖} อ ^{๒๔๗} ัน
	ป ^{๒๔๘} ร ^{๒๔๙} มา ^{๒๕๐} ท ^{๒๕๑} โม ^{๒๕๒} ช ^{๒๕๓} า ^{๒๕๔} ไ ^{๒๕๕} ล ^{๒๕๖} ย	
๑	ห ^{๒๕๗} น ^{๒๕๘} ึง ^{๒๕๙} เจ ^{๒๖๐} ้า ^{๒๖๑} ย ^{๒๖๒} ้า ^{๒๖๓} เพ ^{๒๖๔} ็ ^{๒๖๕} ญ ^{๒๖๖} ผล ^{๒๖๗} ใน	ก ^{๒๖๘} ่อน ^{๒๖๙} แ ^{๒๗๐} ล ^{๒๗๑} ว ^{๒๗๒} ล ^{๒๗๓} ย ^{๒๗๔} ไ ^{๒๗๕} ย
	ค ^{๒๗๖} ิ ^{๒๗๗} เร ^{๒๗๘} ก ^{๒๗๙} ส ^{๒๘๐} ร ^{๒๘๑} ่า ^{๒๘๒} ง ^{๒๘๓} แ ^{๒๘๔} ส ^{๒๘๕} น ^{๒๘๖} ก ^{๒๘๗} ล ^{๒๘๘} ย ^{๒๘๙}	
๑	ท ^{๒๙๐} ัน ^{๒๙๑} พ ^{๒๙๒} ย ^{๒๙๓} พ ^{๒๙๔} ท ^{๒๙๕} ช ^{๒๙๖} ม ^{๒๙๗} ห ^{๒๙๘} ัน	
	พ ^{๒๙๙} ุ ^{๓๐๐} ศ ^{๓๐๑} ร ^{๓๐๒} ล ^{๓๐๓} ค ^{๓๐๔} ค ^{๓๐๕} ป ^{๓๐๖} ก ^{๓๐๗} ร ^{๓๐๘} ณ ^{๓๐๙}	๑๕/๐๖/๒๕๖๔
ค ^{๓๑๐} า ^{๓๑๑} ข ^{๓๑๒} ย ^{๓๑๓} า ^{๓๑๔} ไ ^{๓๑๕} ศ ^{๓๑๖} ร ^{๓๑๗} ย ^{๓๑๘} ส ^{๓๑๙} ร ^{๓๒๐}

๑ จักถึงอรหันตยว
ในอนาคตกาล	ขมิได้จากร
๑ วรพุทธโอรสเฉลยสาร
ขันทุลสมเค็จทศพล	รัยพุทธโองการ
๑ ว่าวรบรัมย์อนนค
พิเศษชชสยสถาน	พิศาลสากล
๑ กังฎามิเสค็จนฎพาน
ในนครยมิควร	มาถึงยทสถาน
๑ สรรเพชญ์พึงพจนทังมวญ
ตถาคคณฎพาน	ว่าเมืองนัควร
๑ ปางเมือสรรเพชคาญาณ
สุทศนราชมหา	เปณกรรมัตถฎบาล
๑ มีสมบัตพิชรทนนานา
อิราชเลองภายศ	เปณจักรพรรดา
๑ ทนังโสคสรรเพชญ์พระทศ
ทังสามชเสค็จนฎพาน	พลญาณสุคค
๑ ในเมืองนัก่อนไพศาล
ประเสริชุกิพนภพไตร	ศุชมยาสถาน
๑ พระนชครนพึงพจไนย
รลัมรถานพิศวง	ชลชาราไศล

- ๑ กรันแสงโคกานนคัทรอง
จะม้วยพระชนม์ครรรไล
- ๑ วรพุทธมิกัทยาไสย
ไปขอกแก้มลราชา
- ๑ ว่าบดินองค์พระศาสดา
รแล้วแลจกนฤพาน
- ๑ จิงพระอานนทักษาน
แล้วกเสคัจลลา
- ๑ ครันดงกิงกลางรฤทยา
ระทศหญไทยโครกคัลย
- ๑ ชลเนตรประธารารัน
จะจากสมเด็จมนูวร
- ๑ แทก่อนเคยโดยเสคัจจร
มนคัเคอคแคเคียว
- ๑ ดิงมรคาไสยเคยเทียว
บเห็นสมเด็จเสคัจมา
- ๑ ไอ้ไอ้สมเด็จศาสดา
แลขารลงลานใจ
- ๑ ครันพระอานนทัครรรไล
กัทยคกรันแสงโคกกา

ว่าไอ้พระองค์

จงอานนทไไป

ปลคปลงสังขา

รับพุทธโองการ

บักเคียวบมิลลา

ไอ้ ไอ้รอยกรรม

บคนไอ้ทร

พระอานนทักเหลียว

บมิเสคัจไคลคลา

15/06/2564

คลทวารบุรีไร

๑ ว่าไอ้พระเคยเสด็จมา
แลข้ามเห็นพระเคย	คล้ายคล้ายแก้ตา
๑ คึกเมื่อสรรเพชญ์ยอมเคย
บรรลุดแก่สุขสามสถาน	ไปรคส์ทวให้เสขย
๑ บมีใคร่จากจรในทวาร
นิรานิราศศาสดา	บุรีรมยพิศาล
๑ อาสุรสุรนนรนาคา
นัสต์ทวสยสากล	โคจรเคยจักปรา
๑ บคนจักววยพระชนม์
นิโรชสุนฤพาน	แห่งพระทศพล
๑ เคยเป็นพำนักในสถาน
บพิตรไปรคปรานี	ไตรภูคาธาร
๑ เคยสอนสัตว์ทั่วโลกีย์
ประเสริฐด้วยปรมัตถ์	วารพระยาพิ
๑ ทนจักจากสรรเพชญ์
ผู้ใดคุดังพุทธองค์	ข้าจักประภูยัคิ
๑ โหยให้ใดทุกข์จรทรง
กเสด็จลิลลาคลาไคล	กรันแสงพิศวง
๑ ครนถงมณเฑียรภูวไนย
คคักทงปวงขมिनาน	15/06/2564
พระอนันท์ ไข

ให้อาคมเขาสาร

๑ ว่าพระจักเสด็จนฤพาน

มาบอกแก่ราชวงศ์ ^๗

๒๘ สมเด็จพระราช

กรันแสงเครื่องคร่ำ

จะจากพรากไป

๑ เปล่าใจเปล่าจิตร

จักเสด็จนฤพาน

พิการกวลกาย

๑ ตึกกฟกทรวง

สลบชบชอน

ชระประปราน

๑ ^๕ ติทนค่าวท่าวตน

คักเชิงสันไค

นิราคคลาคลา

๑ พระศิษย์ก็ทรง

กัยด้วยมลราช

กราบบังคมคัล

๑ ^๖ อดันขัษตระกูล

แต่สุริโยไทย

ศศากรไกร

๗

^๕ กรันพึงพจนาคณ

รำไรพิศวง

เปล่าแตกาลคิด

ปรวนวาไลย

^{๕ ๕} ทว่าหวนคืนดวง

เพียงร้างพางวาย

ประคองทั้งคน

รำไรประปราน

พิกลใจจง

^๕ ทั้งหลายลีลา

^๕ ทั้งปวงมากมุล

ครรรไลจรจรัล

พระศิษย์ยศทรง

พิศวาสพระองค์

ค้ำนั่งจอมไทรย

พิกลหญไทย

^๕ แดเคือกเคือกหาย

ล้ำยากยากกาย

ค้องขรรค์ประหาร

ว่าพระจอมอารย์

พิการจินดา

มายังศาสดา

^๕ เสด็จมาเนองนนค

^๕ รุ่งเรืองพรายพรรณ

TUDC

15/06/2564

๑ เมื่อมันยังมี
มายังสมเด็จ
คดียนาน

๑ ทราบชุต
ว่าครุทั้งหก
จะนำนรา

๑ ยังจักว่าสม
จะเป็นบรม
ภิมุกขมาน

๑ สมเด็จโลกุต
ครุาสภัทร
สภัทรอย่าฟัง

๑ มิงฆาทฤษฐี
ครุณวาชวิตร
ทวงคตา

๑ เมื่อใดเสียทฤษ
ละโทษมุตค
วิยตตโม

สภัทรชี่
มุนินทรไทรย

คโมริชุต
ยังอุตมาน

มนาชคม
วิสุทธสา

ครไชพิมุติ
พิรัชญาณ

พทโธอริ
กจักไปยัง

ฐิมุหคิต
จงอุตตมา

ลิตาครรไล
พิภพแล้วไซ

ตมาชญาณ
จะเป็นชการ

อชิกคณา
ทรรมชา

มโนชการ
เขานหมู่พาล

บควรจะทวง
โลกันตรัง

แลโลกภา
สุวัทนา

๑ สุกัทรพิง

บรรลขนาน

ภิมขมต

๑๓ ๑ เมื่อนั้นสมเด็จพระโพ

บายมุขมณฑล

๑ ๑ ทวารานน

ทรมนัศวรวงศ์

๑ ๑ ศาสตราจะไว้ ไตร

บรมบรรณสุตราณ

๑ ๑ ครั้นสุกพุทธโฆวาท

ปฐมณานทรง

๑ ๑ ครั้นเสด็จสมเด็จพระ

ไตรพิชเปรมปอง

๑ ๑ ครั้นเสด็จวิโมกษา

บันจານิรายล

๑ ๑ พระศรีสุคตทศ

สมธรรมโมณา

๑ ๑ อากาสัญญา

สมเด็จพระทศพล

สุคตตรัง

เป็นอารโย

กวางโร

ขัณมิโก

ฉิบกินทรทศพล

คำรัสเรียกภิกษุสงฆ์

ทออย่าทนทุกชาทรง

สททศีลสมาทาน

ขัญกตคมาจารย์

ควนัยสนององค์

มุนีนารถเสด็จคง

ทศขณานตรัสตรอง

มุนีนารถเสด็จครอง

จตุณานนฤมล

พระศาสดากัเสด็จทล

ยศณานวิญญา

ทิศเทพศาสดา

ลยณานเสด็จทล

ยคเนวนฤมล

กัคากถนราศีลย์

๑ ฦาณาสนัญญา

อปรสขสรว

๑ ปางนั้นสมเด็จพะ

โดยเสด็จพุทธานุญา

๑ ครันเส็จสำแดงฤทธิ

กกลยคนมายังพร

๑ ึ่งแจ้งคคิโดย

ว่าผู้พุทธรณมต

๑ ยักสคัยพุทโชรส

สขสคยบั้นกาล

๑ เทวาคณาใน

เสนาคณาพล

๑ อคักรรยในกาล

๔ ๕ ๕
พาพนคะครนใน

๑ อรรณพลพนาม

๕ ๕
คฟองพะพนสา

๑ พระเมรุอ่อนโอน

ลดาพนัญญา

๑ เภรคระคิกษอง

๕ ๕
ทงกงสคากาล

คนะทศในพรณ

เพชญ์พุทธรณพาน

อนรทชชมณาน

คคคณินวาสัญ

อนรทชเสด็จพลัน

คพวกภิกษุสามล

ชรรคคันทเสด็จคค

ชียคินทรณพาน

อนรทชภาคญาณ

ทังพวกภิกษุโทยงล

ชคคินทรสามล

กัรลงรลนใจ

ภคคาชารหวั่นไหว

คระยคยคทังเวหา

นทคคามภิกชาร

ครนินโฆษองอช

ลันโทนท้าวลคคคค

สรวเสียงคระคคคคค

๕ ๕ ๕
สเทอนทองชราชาร

คระยคคคคคคคคคค

๑ กุริยางควาสพ
 ยพิภพสถานเพลง
 ๑ แม่นมาสู่ธารินทร์
 สวดสารโคขยบรร
 ๑ อรหันตกลางองค์
 ไตรลักษณ์ญาณ
 ๑ สบสัศวคณา
 กิ่งเกล็ดอกนยชาษตรี
 ๑ ฟ้าคินภักทาสยบ
 สิบทิศจรอำธา
 ๑ ไร่ ไร่ มุนีนารภ
 ท่วนเสด็จไปสู่สวรรค์
 ๑ แค้นจะเห็นใคร
 แหนงว่าจะวายชี
 ๑ ไปทวยสมเด็จพระ
 คิดว่าจะอยู่ใน
 ๑ แค้นจะวายสุข
 ไร่ไรหารันต์
 ๑ เคยเป็นพ้านกนนิค
 เป็นฝั่งคโนปาร-

ตระหลบศัพทเอง
 ทิพยพาทยพิณพันธ์
 ทั้งพรหมินทร์คังคัล
 พนิยมกาถา
 ก็สวดธรรมนิตยา
 พุทธคุณวาที
 นรุกรมากมี
 ประตุจมี้วยชีวาตมา
 ทั้งไตรภพโคกกา
 ตูรแตก่าสรวญศีลย์
 มานีราศนิราพลัน
 คยไปรคยปรานี
 พ้านกนิในโลภย์
 วิตรม้วยพิราโดย
 มุนีนารภจอมไตร
 ภพโลกย์ นโคกศีลย์
 จะมุลมขจายัลย์
 อระเพียงจะประปราน
 จตพิชสยสสถาน
 คโคคตาไศรย

- ๑ คอรัทนต์สำเนา
 ๔๕
 ทนจะอาลัย
- ๑ โอ้อำปหน้าเจ็บ
 ใครเลยจะบันทูล
- ๑ เคยฟังมฤตุรศ
 ๔๕
 ทนจะฟังสาร
- ๑ เคยเห็นกัศายทุกซ์
 ๔๕
 ทนจะมุงมอง
- ๑ พระองค์พระอรชร
 ๔๕
 ทนจะม้วยมล
- ๑ เสียงให้ทุกเรือนราษฏร์
 สรวลขกระศัลย์ใน
- ๑ เพียงภาพขบจัก-
 จะพกจะพาพล
- ๑ ครนรุ่งอรุโณ
 ใต้นชชีนาจารย์
- ๑ แก่กรงกระษัตริย์
 จะตกจะแต่งอิน
- ๑ จะถวายพระเพลิงสรพ
 ๔๕
 กุรุงกรมราเชนทร์

จะข้ามเราทั้งปวงไป
 จะละสัตว์โคกสุณ
 คือหนามเหน็บในค้ำภู
 รศธรรมไปรศปราน
 พจนาคณจอมอารย์
 ผู้ใดเลยจะกล่าวสนอง
 ขรรลศุขเฉลิมฉลอง
 ผู้ใดเลยจะเปรียบขุ่น
 คทิวานราศัลย์
 จะมีคมนทกาไสย
 ๔๕
 กนรนาททั้งแค่นไทรย
 ภาพจักรโหยหล
 ราพาพมณฑล
 ทั้งปวงเป็นประไลยลาญ
 อนรททภาคญาณ
 ไปขอกอรรธวาทีน
 พิศปรตภูมินทร์
 ๔๕
 ทรพิมานพิมลเมร
 15/06/2564
 สรรเพชฌัญญุเบนทร์
 ขิบคินทรเสด็จพลัน

๑ ปางนั้นสุคนธาร

มนธารบุษยบรร

๑ ปาริกชาติชล

ถวายุรศพฤกษามาลัย

๑๕ นฤยทิสำแดงกล

๑ ขวรรณรคณาคลา

๑ วัจิตรพิพิชจรณจวง

๑ วิสทุทอมกฏเกล็ดอนกลาย

๑ วิวัจิตรเน็คฉัน

๑ ชวลิตวัจิตรสรวมโสรม

๑ ประทุมกสมหมายเหมือน

๑ กนกคิลกมาลา

๑ ระเบียบประภาศรพรายพราย

๑ สวัตรวิพิชจรัสจรูญ

๑ ขนิครชิตแกมกาญจน

๑ อตุลวิบูลภาคี

๑ อนนตสุคนธลึงลอง

๑ มังกรกนิรเน็คฉาย

๑ อรรคภชงคโฆษจล

๑ คุรุวิมุตเจียรเจริญ

ทิพยตกแต่สวรรค์

พคอกดวงผลากาญจน

ครลบลพลหอมเจ็ดวาร

บุษปทิพยโฆษจล ๗

๑ ชุมทังสามล-

๑ ไคลชมรามา

๑ มาลัยเพล็คคอง

๑ เทพเรียงราย

๑ มัญจุลาพรว

๑ มาณแมนโคม

๑ คายค้อดาวเคื่อน

๑ เรื่องทังจรณา

๑ พรวณยังยาย

๑ ฉัตรเพ็ญภูล

๑ บุษปค้อมาล

๑ ทิปราชี

๑ เทพเนองนอง

๑ ภาพอองงยาย

๑ คุวิแมนมล

๑ เห็นกพนเอน

๑ ราชา

๑ ทังยักษ์ปวง

๑ ผลากวาย

๑ ยังกมคัล

๑ ฌพราย โฝยม

๑ ครไลเลือน

๑ ประคัยคา

๑ มรัวาย

๑ ระเบียบ

๑ ฐราชาร

๑ ยมาลีย

๑ แลเทียบทอง

๑ ประคัยถวาย

๑ ยรรยงยล

๑ รมียลเมิล

๑ อรรคเน็คโคม

- ๑ ทิพยัมหิษจรโฆรม
- ๑ ชักคพยัคฆคชโกกรเกรียง
- ๑ พพิชิตรเวอรอง
- ๑ ภูลกุวมุกของค้อร
- ๑ ครนแลเสร์พลภา
คคคณพวัน
- ๑ กรถวาววรกิน
อนุจิตรอนุสม
- ๑ วรอกนิยทัก
กัยใหม่แลฆ่าเทิง
- ๑ มลราชครนเห็น
กฏเกียรทพระอง
- ๑ ชกัถามวรพระ
พทชคิษยงแจง
- ๑ อนรทชกัไข
ครราชวราน
- ๑ แลระถาวรภา
คคบาทกัทรง
- ๑ มลราชครนฟัง
ทคคฤณกัยล

กายค้อทาวโคม คุรงเรียง
 โดกิเลนเยียง ฉาผาคผยง
 สิงคเมียงมอ ทังโกรส
 โคประเคียงกร พระพรายพรรณ ฯ

พพิชิตรอนันต์
 ทิยเทพบังคม
 ทรมนินทรภิมย์
 พทชศกัคำเลิง
 ทนศกัแลเพลิง
 พทชศกัคอง
 กิจเปนพิศวง
 คชพิตรสำแดง
 อนรทชชแคลง
 เพราะวาเพลิงบสังหาร
 พงนภาคยขนาน
 วรพทชนรงค์
 ศยปเถรพิมง
 เมตคภาพพิมล
 พงนังกพินน
 ยศพระมุนีใน

๑ นุครบักกัขนาน

วรกาศยป์ไคล

กตพทชนุโน

บุษยมนัญชกาณฺจน

๑ วรบาทยกุล

ทศพลบันฑาล

กัทรลอถวรกาณฺ

จนะมนัญชุตลา

๑ ทลสณิศร์ภาค

ยบ์เถรมหา

คุณคามภิราชา

ยลบาทภิวันท์

๑ ครนโทยอศติง

สทวิสทชมหัน

ตภิมทภวัน

ทียบาทภักคิน ฯ

๑ ปางนัครนัขวรจรบทยหัน

เห็นเป็นพิมลคิน

กัคิง

๑ กำเลิงเพลิงอครโซซีโนฤทธิกัทรง เผาผลาญพระองค์ ขนาน

๑ เปล่งเข้ลวแสงสุประภาหุคาทรบันฑาล เทโซกีชัชวาลย์ ประไพ

๑ หมคมทิลชินธาตเรืองรศระไร แยมปนชูลิโค ยมิ

๑ ปางนัพนัพลพรรณทพิชชลมึ ตกแต่้นที่ธาร สวรรค์

๑ ไสรจสรงผงผรทลจรจรนรัตนคั คัยแสงหตาพรรณ ระงับ

๑ เเพลิงเผาผลาญสการกิตยลิตทียกัคัย สัพพัญญุคัพคัพ ทบันภา

๑ ทอกทวงออบลกุสมกรกัถอ ถวายวันทนาคื่อ สุกนช

๑ เทวามานุษยชนกรวรกัมน ทโสโรโสคน ชไคล

๑ ไสรจสรงธาตวิบูลย์อคุลยกประไพ แตรสังฆเกรียงไกร สำเนียง

๑ คนตรทพิชบันฑาลผล้านสรจำเวียง สบคัพทโสโรเสียง บันภา

๑ แมนมามาตยบุษปออบลกัถอ ถวายชาตพทชคื่อ ชโร ฯ

TUJDC 15/06/2564

๑๕ ปางนั้นสมเด็จพระบรมขัต
 มณฑลธรรมาผลประไพ
 ๑ เสรีสรรพพระทัยบรรณา
 รัชชาทุพระบรมหาร
 ๑ ยักนั้นก็ภาจจรไป
 ราชามหาสมมติอัน
 ๑ รัชชาทุพระบรมสุคต
 ตกแต่งมไหสรยมหา
 ๑ แก้วเกาประกอยกมลมาขอ
 แห่งมลราชบรรจง
 ๑ มาถวันทั้งแปดทิศประชุม
 ทั่งทัพพลชัยพลพนาน
 ๑ จักแจกพระชาตวรพิน
 ึ่งไทรณพราทมณกัมา
 ๑ พระชาตุเป็นอัญญาประภา
 แจกมตากษัตริชตียสรวง
 ๑ รัชไปผคงบรรชาต
 บรรหมมหาสรยพิมง
 ๑ ปางนั้นสมเด็จพระนฤบดิน
 ใช้ทูคนำสุวรรณศรี

คิยวงษเนื่องใน
 พุทธคุณประการ
 ชนระกาณูณาธาร
 ยถวายบังคมคัล
 ทุกระเทศสยสรพ
 ประสงค์ศรัทธา
 ทศพลศาสตร์กา
 บริพารทูลทรง
 วรรชาทุโดยจง
 คยพิตรภูบาล
 ตกลงสินาร์สถาน
 คอเนกนานา
 ขยพิตรศาสตร์กา
 ยวิรัชยศักดิ์วง
 คยพิมลชัยยวง
 สิทธิศักดิ์แปดองค์
 อภวันทบรรจง
 คพิมานเจคัย
 15/06/2564
 ทรสินทรโมพิ
 คุภสวัศคิมาวขอ

- ๑ พระธาตุพระยวเรศ
จักแจกแก่กรุงนฤยตีพอ
- ๑ มลราชจึงปรกติภาคย์
อังการเขศวชลิ
- ๑ ทูตาทูตทททตรง
ไปถวายแก่กรุงนฤยตีคต
- ๑ ก่อเป็นมหาขรรมา
ถวายที่ปคนขรรมา
- ๑ ส่วนโทรณพราหมณผู้ทวง
ไต่แต่หริกมุภทนาน
- ๑ ซอกกุมภชาตวรสถ
หวังให้นรากรทังตรี
- ๑ ที่แท้พระธาตวรพุทธ
เจ็ดโทรณมีคุณประมาณ
- ๑ เทพาสราสรวิวัน
โทรณหนึ่งก็สถิตภพ
- ๑ ก่อเป็นมหาขรรมา
ในรามคามภริยวิน
- ๑ พระธาตุพระสุคตขรร
แปดโทรณก็ประคิษฐา

ทศพลเหลื่อหลอ
ประมาณโสคณมี
บริจาคคยาคี
พุทธศกโสภณ
วรภาชนันนฤมล
วรโมฬีราชา
คพิพิชเยชฎา
สยวันทนากการ
วรชาตจอมอารย์
ก็ประคิษฐิเจคิย
นพิเศษโมฬี
ภพถวายนมัสการ
บดินทรจอมอารย์
ก็สถิตย์ในชมพ
ทนมัสชมช
รคราชนาคินทร
คพิคาลผงสินธุ์
ทรภชงคยชา
มยพิศรคาศดา
วรสถูปสยสถาน

- ๒๓
- ๑๑ ท้าวมณฑล^๕ของชาวสมเด็จเจ้าจารย์
 เทาประทีปฐาน
 ๑ ก่อเป็นเจดีย์พอกฝั่ง
 เทพไตรตรึงษ์
 ๑ พระธาตุ^๕ของชาวอโศกนันท
 ธารราชัน
 ๑ ท้าวมณฑล^๕ของชายอุรังสถาน
 ในบุรภาพการ-
 ๑ ท้าวมณฑล^๕ของชายธโฆทัง
 รัตนพอกฝั่ง
 ๑ สีสียพระทันต^๕อตุคม
 พุทธชารม
 ๑ เทพาสุร^๕คณ^๕เหลือหลาย
 ไปผดุงถวาย
 ๑ ทิว^๕ทังจักรวาฬ^๕เนื่องนันต์
 คุงสมเด็จเจ้าธรรม
 ๑ เทวานาเนกขรรจง
 มาलयบุษบง
 ๑ พระธาตุ^๕สรเพชญ์^๕คาสกา
 สถานเขษณา
- อมรเพ็ชร^๕กัทยาน
 ในไตรตรึงษ์
 จุฬามณ^๕วรัคัง
 บังคมคัล
 สถิตยจิตร^๕ในคัน
 นมัสการ
 สถิตยจิตร^๕บันฑาล
 กลังค
 ภูชงคย^๕ท^๕พารัง
 บัญชา^๕ณ^๕สม
 บวรสิ^๕ริน^๕สม
 พรนาพราย
 ก^๕ทิต^๕จิตร^๕ทร^๕ทาย
 บังคมคัล
 อิศ^๕วร^๕สร^๕ภ^๕วัน^๕ท์
 เส^๕ท^๕จ^๕ค^๕ง
 วิ^๕จิ^๕ร^๕ณ^๕ท^๕ช^๕ก^๕ท^๕ร^๕ง
 ก^๕ย^๕ชา
 ๑๕/๐๖/๒๕๖๔
 ๑๑ บรมศ^๕ชม^๕ทา
 ทัง^๕สา^๕ก^๕ล

๑ ขอดถวายอภิวาทบุคคล

ปางชเลศกิจกาล

๑ ขอศุขสมยัตติเนื่องนันท

ภยสยสรว

๑ ชื่อว่าเกิดมาในท้องชเรศตรี

ยศสวัสดิศร

๑ แม่รู้ศิลปสาทรสยสรวพ

รณรงคกรณ

๑ แม่มีกลวงษชเรศตรี

โคมประไพพิ

๑ ย่อมถึงแก่กรรมนานา

พยาธิโรคา

๑ ลางข้างไ้พ้นนราช

ณในพิณนทร-

๑ ลางข้างออกจากพิรทยา

แล้วกถึงแก่มฤ

๑ แม่มีสกุลเพียงศิริสถาน

สูงกว่าโสฬ

๑ มีฤทธิสังหารเกรียมกรม

ชยทั้งแสนโก

ขทจรทศพล

นราศัลย์

อัยคิในชรรณ

พญามิ

สิทธิฤทธิณแลมี

ศุโขสวรวรย์

สถิตจิตรภักพันธ

ทราว

ทิพยสมยัตติรุจี

วิยเกษภา

ทุกขวิยัตติชรา

นรินทร์

มนศทุกขจะมร

ครรภา

ทฤษคิสุรยประภา

ตยูกาล

บรรพตจักรวาทปาน

ศแคนพรหม

สรนรชนชม

ฎจักรวาท

๑) แม่มมีพริยภาพท้าวหาญ
พันทั้งสามโล

๑) เทียรถึงแก่ชีวิตกัไซย
เป็นอนิตยัน

๑) สบสัควนาเนกเหลือหลาย
แต่จะถึงกรร

๑) เทียรถึงแก่กาลนฤช
ทิวทั้งไทรยศร

๑๖) ทนจักแกลงถ้าวธรรม
มสัควเกิดนানা

๑) พุนในอุทรแล้วมา
แลถึงพิสัยในครรร

๑) ลางบางจักคลอคมิทัน
ทม้วยพิสัยในทวาร

๑) ลางบางคลอคคัล้อยถึงวาร
วิบัติเกิดโรคา

๑) ทนทุกข์ยุคคิแสนโคกา
อนิตยในภพไทรย

๑) ลางบางอับคิมาใน
แลคลาศชีวาตมาสนัญ

ทศพลคชยาน

กยแค้นไทรย

ทุกขวิบัติคิกไป

ครายกาย

ชนมชวตกรกัศมาย

มะมากม

วิตรมรณกม

กัโคกคัลย ๗

อับคิโคยกรร

เกิดโภยโรคา

เห็นแสงสุรย์จัน

หนึ่งแล้วออกกาล

แล้วถึงมรณา

๑) 15/03/2564
เดือนหนึ่งแล้วโคด

๑	ลางข้างเกิดมายมีทัน
มาเขียนกั่ม้วยชนมา	๙ ๙/๙
ถึงขดงกรรม
๑	ลางข้างถึงลียพรรษา
พิกลกายแปรเขน	อุยักกิโรคา
๑	หึคเหือคเลือคคณข่มเขือ
อุทรโรครัญจวน	ไซเขือเขือเขือเขือ
๑	ลางข้างครรรกัแก่แปรปรวน
มโนพิการมนัค	โรคามากวน
๑	คัโรคัมพิกลอุยัก
วิภาพเภทพิการ	เกอคกุกัขพัท
๑	ลางข้างพฤคัมิโกยมาพาน
งรงกงงนังงนง	คางเว้าเท้ากราน
๑	เทรทรคหุคขึงขมคิตรง
แลทนวิบากยากกาย	ลुकัลัมไคลคอง
๑	ลางข้างพั้นหึคห่างหาย
แลคณกัหังอกคอกคอง	เขือภากรกัขคอง
๑	ลางข้างกรรณโรคคอง
คัโรครุมรัญจวน	หึคคัขาทแลคอง
๑	หึคคหุคให้เห็นแปรปรวน
สคคพิการจันจล	เขือไซยาปคอง

๑ ง้อยเพ็ลยเสี่ยเท่าทุกซัทน
แกฬชรูยรายวันท์	กาษาบูรยล
๑ ลางบางเห็นเมื่อสายณท์
มถิงแก่วิตกไยย	อรุโณทยกรร
๑ ผู้วายชีวิตรหากไย
มณษยโคกโคกา	ผู้ยังอยู่ใน
๑ เป็นเที่ยงในธรรมนิตยา
นุเทพสุคสรวงสวรรค	แมถิงเทวา
๑ สยสัควนกรนิรัน
มเกศทังปวงกษเที่ยง	ครโตยยุคกกรร
๑ ลางบางเขาวรูปปรเคียง
มโนภรมย์เกษฎา	สนิทเสนท์อรเอียง
๑ แล้วยคายววยชีพนิรา
พิบศคยัคเคียวคล ๒	ยุคมม้วยชนมา